Hallituksen esitys eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annettua lakia sekä rikosrekisterilakia.

Kahteen ensin mainittuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi teknisiä korjauksia ja täydennyksiä. Pääosa muutoksista johtuu Euroopan komission tarkastuksessa havaituista puutteista tai tulkinnanvaraisuuksista sanamuodoissa. Koska tältä osin ei ole ollut tarkoitus säätää direktiivin velvoitteista poikkeavasti, lakien sanamuotoja täydennetään ja korjataan vastaamaan tarkemmin direktiivin sanamuotoja.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi selkeytettäväksi eräitä menettelyjä koskevia säännöksiä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2021.

_____

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
PERUSTELUT....4
1 Asian tausta ja valmistelu....4
1.1 Tausta....4
1.2 Valmistelu....5
2 Nykytila ja sen arviointi....5
2.1 Hankintoja koskevat ilmoitukset....5
2.2 Rikosrekisteritietojen tarkastaminen hankintamenettelyssä....6
2.3 Komission tekemä hankintalainsäädännön tarkistus....7
2.4 Muut menettelyyn liittyvät seikat....8
3 Tavoitteet....8
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset....9
4.1 Keskeiset ehdotukset....9
4.2 Pääasialliset vaikutukset....10
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset....10
4.2.2 Vaikutukset viranomaisiin....10
4.2.3 Vaikutukset perus- ja ihmisoikeuksiin....10
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot....11
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset....11
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot....11
6 Lausuntopalaute....12
6.1 Jälki-ilmoitus....12
6.2 Rikosrekisteritietojen vastaanottaminen....12
6.5 Sopimusmuutokset....14
6.6 Muut tekniset muutokset....14
7 Säännöskohtaiset perustelut....14
7.1 Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista....14
7.2 Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista....23
7.3 Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista....25
7.4 Rikosrekisterilaki....25
8 Voimaantulo....25
9 Toimeenpano ja seuranta....25
10 Suhde perustuslakiin....25
LAKIEHDOTUKSET....27
1. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta....27
LIITE E....33
LAIN 107 §:SSÄ TARKOITETUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT SEKÄ MUUT ERITYISET PALVELUT:....33
LIITE F....33
LAIN 116 §:SSÄ TARKOITETUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT SEKÄ MUUT ERITYISET PALVELUT....33
2. Laki vesi-ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta....34
LIITE C....39

LAIN 98 §:SSÄ TARKOITETUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT SEKÄ MUUT ERITYISET PALVELUT: 39
3. Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n muuttamisesta....39
4. Laki rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta 40
LIITE 41
RINNAKKAISTEKSTIT 41
1. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta....41
2. Laki vesi-ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta....51
3. Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n muuttamisesta....59
4. Laki rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta 59

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, jäljempänä *hankintalaki*) sekä laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (1398/2016, jäljempänä *erityisalojen hankintalaki*) tulivat voimaan 1.1.2017. Uudistuksella saatettiin voimaan 26.2.2014 annetut Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (jäljempänä *hankintadirektiivi*), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (jäljempänä *erityisalojen hankintadirektiivi*) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU käyttöoikeussopimusten tekemisestä (jäljempänä *käyttöoikeussopimusdirektiivi*). Hankintalainsäädännön oikeussuojaa koskevat säännökset perustuvat valvontadirektiiviin 665/1989/ETY ja erityisalojen valvontadirektiiviin 92/13/ETY.

EU-sääntelyn tavoitteena on hankintojen avoimuuden ja tehokkuuden lisääminen. Keskeisimpiä muutoksia olivat uudet kilpailuttamismenettelyt, laadullisten näkökohtien parempi huomioiminen, mahdollisuus huomioida ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat, siirtyminen sähköisiin viestintävälineisiin sekä kansainvälisten yhteishankintojen käyttö. Uudistuksen yhtenä keskeisenä tavoitteena oli parantaa pk-yritysten asemaa hankinnoissa rajaamalla tarjoajayritysten liikevaihtoa koskevia vaatimuksia ja suosittelemalla hankintojen jakamisesta. Direktiivien pohjalta uudistettiin myös sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä muiden erityisten palveluiden hankintamenettelyjä.

Julkisilla hankinnoilla on sisämarkkinoilla suuri taloudellinen merkitys. Euroopan komission mukaan julkiset hankinnat muodostavat noin 15 – 20 prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta. Suomessa julkaistiin vuonna 2019 noin 18 000 hankintailmoitusta.

Hankintalailla pyritään tehostamaan julkisten varojen käyttöä. Samalla pyritään turvaamaan kaikille tarjoajille tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu julkisissa hankinnoissa. Hankintamenettelystä osapuolille syntyvillä kustannuksilla, hallinnollisella taakalla sekä menettelyyn kuluvalla ajalla on suuri merkitys julkisten varojen käytön tehostamisessa. Sähköisten välineiden avulla hankinnoissa voidaan säästää osapuolten resursseja, edistää hankinnan onnistumista ja ennaltaehkäistä virheiden riskiä.

Hankintalailla säädetään niistä menettelyistä, joita hankintoja kilpailutettaessa tulee noudattaa. Vuonna 2017 voimaan tullen hankintalain soveltamiskäytännössä on ilmennyt eräitä teknisiä puutteita, jotka voivat johtaa hankintalain virheelliseen soveltamiseen. Tässä esityksessä ehdotetaan muutoksia, joilla selvennetään epäselväksi jääneitä soveltamiskysymyksiä sekä tehdään pieniä korjauksia. Muutosehdotuksilla täsmennetään muun muassa palveluhankintojen soveltamisalarajauksia lisäämällä nimenomainen maininta asianajajista sekä korjataan virheellinen viittaus työvoimahallinnon yhteishankintoina toteutettujen koulutushankintojen ennakoidun arvon laskemisessa.

Pääosa teknisistä muutoksista on EU:n komission tarkastuksessa havaittuja puutteita tai tulkinnanvaraisuuksia direktiivien sanamuotoihin nähden. Koska tältä osin ei ole ollut tarkoitus säätää direktiivin velvoitteista poikkeavasti, lain sanamuotoja täydennetään ja korjataan vastaamaan

nykyistä tarkemmin direktiivin sanamuotoja. Samassa yhteydessä korjataan hankintalain E liitteessä ollut kirjoitusvirhe vastaamaan hankintadirektiivin liitteeseen XIV myöhemmin tehtyä korjausta.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Valmistelun aikana on kuultu keskeisiä toimijoita. Esityksestä on järjestetty 18.6.2019 – 7.8.2019 välisenä aikana avoin lausuntokierros Lausuntopalvelu.fi –palvelun kautta. Toinen, yksittäistä muutosesitystä koskeva lausuntokierros järjestettiin 31.1.2020 – 28.2.2020 välisenä aikana avoin lausuntokierros Ota kantaa –palvelun kautta. Esityksestä järjestettiin vielä lausuntokierrosten jälkeen tehtyjen muutosten johdosta sidosryhmäkuuleminen syyskuussa 2020. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa https://tem.fi/lainsaadantohankkeet tunnuksella TEM033:00/2019.

2 Nykytila ja sen arviointi

Hankintalaki ja eritysalojen hankintalaki tulivat voimaan vuoden 2017 alussa. Niissä säädetään julkisten viranomaisten ja muiden lain soveltamisalaan kuuluvien yksiköiden hankintojen kilpailuttamismenettelyistä ja niihin liittyvistä oikeusturvakeinoista. Uudistuksella saatettiin voimaan 26.2.2014 annetut hankintadirektiivi, erityisalojen hankintadirektiivi sekä käyttöoikeussopimusdirektiivi. Hankintayksiköiden on noudatettava myös Maailman kauppajärjestön (WTO) julkisia hankintoja koskevaa sopimusta, (*Government Procurement Agreement*, nk. GPA-sopimus), joka antaa sopimuksen allekirjoittajavaltioista tuleville tarjoajille vastavuoroisen pääsyn hankintoihin.

Julkisia hankintoja koskevat direktiivit eivät salli suurta liikkumavaraa kansallisessa täytäntöönpanossa. Keskeisimmät jäsenvaltioiden harkinnassa olevat määräykset koskevat direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviä hankintoja sekä määräyksiä, joiden osalta direktiivit nimenomaisesti jättävät harkintavaltaa jäsenvaltioille. Direktiivien sallimaa liikkumavaraa on esimerkiksi EU-kynnysarvon alittavissa hankinnoissa sekä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevissa kilpailuttamismenettelyissä.

2.1 Hankintoja koskevat ilmoitukset

Kaikista hankintalainsäädännön kilpailuttamisvelvoitteen piiriin kuuluvista suomalaisten hankintayksiköiden hankinnoista julkaistaan ilmoitus HILMA-kanavassa (www.hankintailmoitukset.fi). HILMA on kaikille käyttäjille maksuton, sähköinen julkisten hankintojen ilmoituskanava. Ilmoituksen voi jättää julkaistavaksi asettamalla tarjouspyyntö suoraan HILMAssa julkaistavaksi tai hankintayksikön omien internet-sivujen kautta. HILMA- ilmoitusjärjestelmä siirtyy työ- ja elinkeinoministeriöltä valtiovarainministeriön ylläpidettäväksi Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain, julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 60 §:n sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 64 §:n muuttamisesta annetun lain (352/2020) mukaisesti. Laki tuli voimaan 1.9.2020.

Ilmoitusvelvollisuudesta säädetään hankintalain 58 §:ssä ja erityisalojen hankintalain 62 §:ssä. Ilmoitusvelvollisuus koskee ns. kansallisen kynnysarvon ylittäviä hankintoja sekä EU-kynnysarvojen ylittäviä hankintoja. EU-hankinnoissa hankintayksiköillä on velvollisuus käyttää EU-vakiolomakkeita. Hankintalain 60 §:ssä sekä erityisalojen hankintalain 64 §:ssä on lueteltu ne ilmoitukset, jotka on toimitettava julkaistavaksi sähköisessä ilmoituskanavassa osoitteessa

www.hankintailmoitukset.fi. EU-ilmoitukset toimitetaan HILMAsta edelleen julkaistavaksi Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (S-sarja) sekä Tenders Electronic Daily –tietokannassa (TED). Osa EU-ilmoituksista, kuten suunnittelukilpailuja koskevat ilmoitukset, hankintayksiköiden on tullut täyttää suoraan TED-tietokantaan, mikä on vähentänyt kyseisten ilmoitusten kansallista näkyvyyttä. HILMA-järjestelmä palvelee myös hankintayksiköiden omia ja EU:lle raportoitavia tilastotarpeita. Tärkeä seurannan väline on ilmoitusjärjestelmässä julkaistava jälki-ilmoitus tehdystä hankintasopimuksesta. Velvoite ei koske EU-kynnysarvon alle jääviä hankintoja, mutta Suomen on kuitenkin raportoitava komissiolle myös näistä hankinnoista. Nykyinen järjestelmä ei siten anna riittäviä tietoja toteutuneista hankinnoista eikä näitä hankintatoimen kansallisen kehittämisen kannalta merkityksellisiä tietoja voida hyödyntää myöskään hankintayksiköissä hankintojen strategisessa suunnittelussa.

2.2 Rikosrekisteritietojen tarkastaminen hankintamenettelyssä

Hankintalain 88 §:n ja erityisalojen hankintalain 86 §:n mukaan hankintayksiköiden tulee selvittää, koskeeko valittua ehdokasta tai tarjoajaa joku lain 80 §:ssä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Lain 78 §:n mukaan myös alihankkija on suljettava pois tarjouskilpailusta, jos sitä koskee pakollinen poissulkemisperuste. Vastaava poissulkemista koskeva säätely on erityisalojen hankintalaissa. Pakollisten poissulkemisperusteiden olemassaolo todennetaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitetulla rikosrekisteriotteella. Tietoja rikosrekisteristä voidaan luovuttaa sellaisesta yksityisestä henkilöstä, joka on ehdokkaan tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisessä yrityksessä tai yhteisössä. Hankintalain 88 §:n mukaan rikosrekisteriotteen luovuttaminen edellyttää henkilön suostumusta ja ote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikköön toimitetun otteen tiedot ovat salassa pidettäviä eikä hankintayksikkö saa ottaa siitä jäljennöstä eikä tallentaa sitä. Poissulkemisperusteiden tarkastamisen jälkeen ote tulee hävittää tai palauttaa tarjoajalle. Samaa rikosrekisteriotetta voidaan käyttää kahdentoista kuukauden ajan ja esittää useammalla hankintayksikölle. Oikeusrekisterikeskus luovutti vuonna 2019 hankintamenettelyyn 18 583 rikosrekisteriotetta.

Henkilötietojen käsittelyn perusteet

Pakollisia poissulkemisperusteita sekä toimijan luotettavuuden selvittämiseksi toimitettavien henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tiedonhallintaa koskevia yleissäädöksiä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) sekä tietosuojalakia (1050/2018). Tietosuoja-asetuksen 6 artiklan c kohdan mukaan henkilötietojen käsittely on mahdollista, mikäli käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Lisäksi rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyviä tietoja saa tietosuoja-asetuksen 10 artiklan mukaan käsitellä esim. silloin, kun se sallitaan unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa säädetään asianmukaisista suojatoimista rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi. Kansallisen tietosuojalain 7 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla tietosuoja-asetuksen 10 artiklan mukaisia tietoja saa käsitellä, jos käsittelystä säädetään laissa tai jos käsittely johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. EU:n hankintadirektiivin 2014/24/EU 71 artiklan 6 kohdan b alakohdan mukaan hankintayksikkö voi tarkistaa alihankkijoiden pakollisia poissulkemisperusteiden olemassaolon direktiivin pakollisia poissulkemisperusteita koskevan 57 artiklan nojalla. Vastaava määräys sisältyy erityisalojen hankintadirektiivin 2014/25/EU 88 artiklan 6 kohdan b alakohtaan. Hankintalain 88 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on ennen hankintasopimuksen tekemistä vaadittava valittua tarjoajaa toimittamaan ajantasaiset todistukset ja selvityk-

set sen tutkimiseksi, koskeeko sitä 80 §:ssä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste ja täyttyvätkö hankintayksikön asettamat 83 §:ssä tarkoitetut soveltuvuusvaatimukset. Lisäksi hankintalain 88 §:n 3 momentin mukaan näytöksi hyväksytään pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote rikosrekisteristä taikka kyseisen henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Vastaava määräys sisältyy erityisalojen hankintalain 86 §:n.

Tietosuoja-asetuksen 10 artiklan mukainen henkilötietojen käsittely kansallisen lainsäädännön perusteella edellyttää, että laissa on säädetty asianmukaisista suojatoimista. Tietosuojalain 7 §:n 1 momentin mukaan rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsitellä muun muassa silloin, jos tietoja käsitellään tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyssä tarkoituksessa eli silloin, jos käsittelystä on säädetty laissa tai jos käsittely johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. Tällöin sovelletaan myös mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään toimenpiteistä rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi. Tietosuojalain 6 §:n 2 momentissa mukaan rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän on toteutettava asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi silloin, kun se käsittelee erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja. Tarjoajan, tämän alihankkijan tai hankintayksikön tulee henkilötietoja käsitellessään varmistaa, että käsittely toteuttaa tietosuojalain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi. Mainitussa 6 §:n 2 momentissa on lista toimenpiteistä, joita asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet voivat sisältää. Rekisterinpitäjän on arvioitava, millaisia suojatoimenpiteitä henkilötietojen käsittelyyn sisältyvät riskit edellyttävät. Tarjoajan, tämän alihankkijan sekä hankintayksikön on lisäksi noudatettava tietosuoja-asetuksen sekä tietosuojalain edellyttämiä menettelytapoja ja henkilötietojen käsittelyä ja suojaamista koskevia säännöksiä. Tarjoajan tämän alihankkijan sekä hankintayksikön tulee huolehtia siitä, että henkilötietojen käsittely on tietosuojalainsäädännön vaatimusten mukaista, ottaen erityisesti huomioon, mitä sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta on säädetty. Lisäksi tämän tulee toteuttaa asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla se varmistaa, että hankintamenettelyyn liittyvä henkilötietojen käsittely tapahtuu tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain vaatimusten mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että henkilötietoja ei käsitellä muutoin kuin hankintamenettelyn edellyttämässä tarkoituksessa ja laajuudessa. Lisäksi tarjoajan tämän alihankkijan ja hankintayksikön tulee huolehtia siitä, että organisaationsa osaaminen tietosuojaan liittyvissä asioissa on riittävällä tasolla. Voimassa olevan hankintalain 88 §:n 4 momentissa on myös säädetty erityisistä suojatoimenpiteistä. Sen mukaan ehdokas tai tarjoaja voi toimittaa saamansa otteen hankintayksikölle ottaen huomioon ehdotetun lain säännökset ja hankinta-asiakirjojen vaatimukset tietojenvaihdosta hankintamenettelyssä. Hankintayksikköön saapuneen rikosrekisteriotteen tiedot ovat rikosrekisterilain 3 §:n nojalla salassa pidettävä, eivätkä hankintayksikkö tai tarjoaja saisi ottaa otteesta jäljennöstä tai tallentaa sitä. Hankintayksikön olisi poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Sähköisesti talletettu rikosrekisteriote olisi tuhottava laitteesta, tietovälineeltä tai tietojärjestelmästä ja pidettävä huolta, että tietojärjestelmien käytön yhteydessä mahdollisesti syntyneet rikosrekisteritietoja sisältävät väliaikaistiedostot poistetaan. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saisi ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi.

2.3 Komission tekemä hankintalainsäädännön tarkistus

Direktiivit on saatettava voimaan kansallisessa lainsäädännössä direktiivin voimaansaattamiselle asetetussa määräajassa. Tämän jälkeen direktiivit on notifioitava EU:n komissiolle, joka tarkastaa, onko voimaansaattaminen tehty direktiivien edellyttämällä tavalla.

Suomen osalta komissio havaitsi eräitä puutteita ja tulkinnanvaraisuuksia hankintadirektiivin, erityisalojen hankintadirektiivin sekä käyttöoikeussopimusdirektiivin osalta. Pääosin komission tarkastuksessa havaittiin teknisiä puutteita tai tulkinnanvaraisuuksia direktiivien sanamuotoihin nähden. Havainnot ovat perusteltuja eikä niiden osalta ole ollut tarkoitus säätää direktiivin velvoitteista poikkeavasti, joten lain sanamuotoja on tarpeen täydentää ja korjataan vastaamaan tarkemmin direktiivin sanamuotoja.

2.4 Muut menettelyyn liittyvät seikat

Puitejärjestelyn avulla toteutettavista hankinnoista säädetään hankintalain 42 ja 43 §:ssä. Puitejärjestelyllä tarkoitetaan yhden tai useamman hankintayksikön ja yhden tai useamman toimittajan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat hinnat ja suunnitellut määrät sekä muut ehdot. Säännös perustuu hankintadirektiiveissä säädettyyn. Voimassa oleva hankintalaki ja direktiivit eivät säätele sitä, kuinka tarkasti hankintayksikön tulee etukäteen ilmoittaa tarjousasiakirjoissa puitejärjestelyä käyttävät eri hankintayksiköt ja niiden tulevat hankinnat tuotteittain tai palveluittain yksilöitynä. Lisäksi oikeuskäytännössä annetut erisuuntaiset ratkaisut jättävät tulkinnanvaran hankinnan yksilöintiä koskevaan velvoitteeseen. Tämä on aiheuttanut epäselvyyttä käytännön hankintatoimessa.

Harmaan talouden selvitysyksikkö voi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisesti antaa selvityksen hankintalain sekä erityisalojen hankintalain mukaisissa menettelyissä hankintalain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon tarkistamiseksi. Viranomaisten ja julkista tehtävää hoitavien tehokkaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntatyön ensisijaisena edellytyksenä on pystyä normaalissa toiminnassaan tunnistamaan asiakkaistaan harmaan talouden toimijat. Nykyisen hankintalain mukaisesti hankintayksikö voi harkintansa mukaisesti asettaa tarjoajalle vaatimuksia, joiden avulla se voi varmistaa, että se on asianmukaisesti hoitanut julkisoikeudelliset velvoitteensa. Hankintalain 171 §:n mukaan hankintayksiköllä on tiedonsaantioikeus lain 81 §:ssä mainittujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi salassapitosäännösten rajoittamatta. Nykyinen sääntely ei kuitenkaan mahdollista tiedonsaantioikeutta toimittajan alihankkijoista, sopimuskauden aikana tai hankintojen ennakoidun arvon jäädessä kansallisen kynnysarvon alle.

3 Tavoitteet

Ehdotuksen pääasiallisena tavoitteena on saattaa voimaan komission edellyttämät tarkennukset sekä korjata eräitä muita teknisempiä virheitä.

Puitejärjestelyä koskevan ehdotuksen pääasiallisena tavoitteena on selkeyttää hankintalakia ja erityisalojen hankintalakia puitejärjestelyn yhteishankintayksiköiden kilpailuttamien puitejärjestelyjen osalta siten, että puitejärjestelyt mahdollistavat tarkoituksenmukaisen, joustavan ja hankintayksiköiden muutostarpeet huomioivan tavan hankkia tuotteita ja palveluja puitejärjestelyn sisällä.

Hankintayksiköiden tiedonsaantioikeutta harkinnanvaraisten poissulkemista koskevien perusteiden selkeytetään alihankkijoista ja kansalliset kynnysarvot alittavien hankintojen osalta. Muutoksella pienennetään hankintayksiköille sekä tarjoajille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Lisäksi muutoksella edistetään harmaan talouden torjuntaa julkisissa hankinnoissa.

Jälki-ilmoituksen käytön laajentamisella mahdollistetaan nykyistä parempi tilastotietojen saaminen komissiolle tehtävää raportointia varten. Ehdotuksella täsmennetään myös palveluhankintojen soveltamisalarajauksia lisäämällä nimenomainen maininta asianajajista sekä korjataan

virheellinen viittaus työvoimahallinnon yhteishankintoina toteutettujen koulutushankintojen ennakoidun arvon laskemisessa. Lisäksi korjataan dynaamiseen hankintajärjestelmään liittyvät tekniset puutteet sekä liitteessä E oleva virhe. Lisäksi esitykseen lisätään käyttöoikeussopimuksia koskeva liite F.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Komissio on Suomen hankintalainsäädännön tarkastuksessa huomannut muutamia puutteita, joissa hankintalaki ja erityisalojen hankintalaki eivät sanamuodoiltaan täysin vastaa hankintadirektiiviä, käyttöoikeussopimusdirektiiviä tai erityisalojen hankintadirektiiviä. Kansallisessa lainsäädännössä ei kuitenkaan ole ollut tarkoitus säätää direktiivien pakollisista velvoitteista poikkeavasti, joten Suomi on alustavasti ilmoittanut komissiolle korjaavansa direktiivin vastaiset sanamuodot mahdollisimman nopeasti. Vaikka komissiolta ei olekaan vielä saatu lopullista vastausta, ei ole syytä olla korjaamatta näitä selvästi virheellisiä sanamuotoja. Laissa on lisäksi muutamia pienempiä teknisiä virheitä, kuten vääriä pykäläviittauksia tai vääriä sanamuotoja. Nämä esitetään korjattavaksi.

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi puitejärjestelyä koskevaa hankintalain 42 § 4 momenttia sekä erityisalojen hankintalain 45 § 3 momenttia siten, että hankintayksikön on ilmoitettava puitejärjestelyä käyttävien hankintayksiköiden ostojen arvioitu enimmäismäärä tai -arvo. Muutoksessa huomioidaan EU oikeuskäytäntö sekä käytännön hankintatoiminnassa esiintyneet haasteet yhteishankintayksikön kilpailuttamien puitejärjestelmien hankinnan kohteen määrittelyssä.

Komissiolle on raportoitava tiedot Suomen julkisten hankintojen kokonaisarvosta, mikä edellyttää sitä, että tietoja voidaan kerätä nykyistä laajemmin. Tiedot ovat keskeisiä myös hankintayksikölle itselleen sen oman toiminnan kehittämisessä. Tietoja voidaan hyödyntää myös valtakunnallisessa hankintatoimen ohjauksessa ja kehittämisessä. Käytännössä tämä edellyttää sitä, että myös EU-kynnysarvon alle jäävistä hankinnoista on kerättävä tietoa jälki-ilmoituksilla. Lausuntopalautteessa ilmoittamisvelvollisuuden laajentamiseen kansallisiin hankintoihin suhtauduttiin kielteisesti, koska sen koettiin lisäävän hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Tästä syystä jälki-ilmoittamista koskeva velvoite toteutettaisiin vapaaehtoisena. Hankintayksikkö voi vuoden 2021 alusta lukien ilmoittaa myös kansallisten hankintojen tiedot jälki-ilmoituksena joko yksittäin tai koosteena. Käytännössä ilmoitus tullaan saamaan automatisoidusti osana sähköisiä hankintamenettelyjä.

Keskeinen hankintayksikön tiedonsaantia koskeva muutos liittyy harmaan talouden selvitysyksikön toimittaman velvoitteidenhoitoselvityksen käyttömahdollisuuden laajentamiseen tarjoajan alihankkijoihin sekä kansallisen kynnysarvon alittaviin hankintoihin.

Lisäksi korjataan hankintalain E liitteen toisessa sarakkeessa ollut kirjoitusvirhe vastaamaan hankintadirektiivin liitteeseen XIV tehtyä korjausta. Muutoksella korjataan hankintalain 12 luvun säännösten soveltamisala CPV koodien osalta siten, että 12 luvun säännöksiä sovelletaan sellaisiin palveluhankintoihin, jotka kuuluvat CPV koodeihin 92000000-1 – 92700000-8. Vastaava muutos tehdään erityisalojen hankintalain liitteeseen C.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset aiheutuvat kansallisista muutostarpeista. Jälki-ilmoituksen julkaiseminen myös kansallisista hankinnoista on vapaaehtoista ja se voi lisätä jonkin verran hankintayksiköiden hallintotyötä, mutta saadut tiedot hyödyttävät myös hankintayksiköiden omaa hankintatoimen kehittämistä. Sähköisten järjestelmien käyttöönoton lisääntyessä tietojen keruu voidaan automatisoida. Tehtyjä hankintoja koskevien tietojen saaminen on erittäin merkityksellistä valtakunnallisessa hankintatoimen strategiatyössä ja muussakin kehittämisessä. Ilmoituslomake on tavanomaista jälki-ilmoitusmenettelyä kevyempi.

Hankinnan ennakoitua arvoa koskeva puitejärjestelyyn tehtävä täsmennys voi vähentää yritysten saamaa yksityiskohtaista informaatiota. Hankintayksiköt voivat kuitenkin järjestää osana puitejärjestelyn valmistelua markkinakartoituksia, joiden avulla yritykset saavat etukäteen tietoa suunnitelluista hankinnoista ja niiden kohdentumisesta.

Velvoitteidenhoitoselvitysten käyttömahdollisuuden laajentamisella voi olla jonkin verran vaikutuksia alan muihin toimijoihin, sillä markkinoilla on tarjolla kaupallisia palveluja, joita hankintayksiköt voivat hyödyntää harkinnanvaraisten poissulkuperusteiden arvioimisessa. Muutoksella voi myös olla näiden palvelujen käyttöä lisäävää vaikutusta, kun mahdollisuus harkinnanvaraisten poissulkemista koskevien perusteiden soveltamisalaa laajennetaan voimassaolevaan lainsäädäntöön verrattuna. Velvoitteidenhoitoselvityksen ollessa ilmainen, on tämän hyödyntämisellä taloudellisia vaikutuksia pienentävä vaikutus.

4.2.2 Vaikutukset viranomaisiin

Julkisoikeudellisten velvoitteiden hoitamisen samoin kuin muun taloudellisen luotettavuuden selvittämistä koskevien säännösten käyttöalan laajentaminen voivat lisätä jonkin verran valvontaviranomaisten työmäärää, mikäli niitä päätetään käyttää laajasti. Oikeusrekisterikeskuksen myöntämien rikosrekisteriotteiden luovuttaminen myös alihankkijoiden vastuuhenkilöistä voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, mikäli otteita pyydetään alihankkijoista laajamittaisesti. Rikosrekisteriotteiden pyytämisessä alihankkijoista on kyse kuitenkin harkinnanvaraisesta toiminnasta. Sen sijaan oikeusrekisterikeskukselle rikosnimikkeen lisäämisestä aiheutuvat tietojärjestelmäkustannukset ovat vähäiset.

Harmaan talouden selvitysyksille aiheutuvaa työmäärän lisäystä voidaan pienentää hyödyntämällä esimerkiksi sähköisiä järjestelmiä tehostamalla. Velvoitteidenhoitoselvityksen hyödyntäminen harkinnanvaraisia poissulkemista koskevien perusteiden selvittämisessä on kuitenkin kyse harkinnanvaraisesta toiminnasta ja olemassa olevan työkalun käyttöalan laajentamisesta. Viranomaisten välisten tietojenvaihto-säännösten käyttöalan laajentaminen kuitenkin mahdollistaisi sen, että muille viranomaisille kertaalleen annettu tieto olisi myös valvontaviranomaisten käytettävissä laajemmin.

4.2.3 Vaikutukset perus- ja ihmisoikeuksiin

Voimassa oleva hankintalain 80 § mukainen, eräisiin hyvin vakaviin rikoksiin syyllistyneiden toimijoiden poissulkeminen hankinnoista perustuu hankintadirektiivin pakottaviin määräyksiin, joiden osalta jäsenvaltioilla ei ole harkintavaltaa. Poissulkeminen kattaa esimerkiksi lahjuksen antamisen, osallistumisen järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan, ihmiskaupparikokset, petokset, rahanpesurikokset ja terrorismin. Säännöksen tavoitteena on siten rikosten ja erityisesti korruption torjunta hankinnoissa. Pakollinen poissuljenta koskee vain direktiivin kynnysarvon

ylittäviä ja arvoltaan merkittävämpiä hankintoja. Rakennusurakoissa velvoite kattaa arvoltaan yli 5 miljoonan euron hankinnat. Direktiivin velvoitetta on sovellettava samalla tavalla kaikkiin hankintaa toteuttaviin yrityksiin riippumatta siitä, ovatko ne pääasiallisia sopimusosapuolia tai alihankkijoita. Tarjoajalla tai hankinnan toteuttamisesta vastaavalla alihankkijalla on kuitenkin aina mahdollisuus ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin. Jos tarjoajayrityksen johdossa tai muussa keskeisessä vastuuasemassa toimii henkilö, jota rasittaa laissa mainittu poissulkemisperuste, voidaan tämä henkilö esimerkiksi siirtää muihin tehtäviin yrityksessä. Poissulkeminen on mahdollista vain sen ajan, kun tieto rikoksesta näkyy rikosrekisteristä saatavissa tiedoissa. Näin ollen säännöksen soveltamisesta ei aiheudu yritykselle tai sen työntekijöille kohtuuttomia tai muutoin suhteellisuusperiaatteen vastaisia seuraamuksia arvioitaessa perustuslain 18 §:n mukaista oikeutta työhön ja elinkeinovapauteen. Velvoite ei ole myöskään kohtuuton hankintayksiköille, vaikka se aiheuttaakin jonkin verran hallinnollista työtä. Säännöksellä ei arvioida olevan vaikutuksia kansalaisten asemaan, tasa-arvoon, aluekehitykseen eikä kieleen ja kulttuuriin.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Hankintayksikkö voi selvittää harkinnanvaraisia poissulkemista koskevat perusteet muillakin keinoin kuin Harmaan talouden selvitysyksikön toimittamaa velvoitteidenhoitoselvitystä käyttäen kuten esimerkiksi pyytämällä vastaavat selvityksen tarjoajalta tai sopimusperusteisesti suoraan sopimustoimittajilta. Lisäksi hankintayksiköt voivat hyödyntää erilaisia kaupallisia palveluja tiedon saamiseksi. Lausuntokierroksilla ollut lisäksi ehdotus selvitysten tarkistamiseen sopimuskauden aikana. Muutoksen tavoitteena olevan harmaan talouden torjunta voidaan toteuttaa myös muuhun lainsäädäntöön tehtävin muutoksin. Tämä edellyttää tarkempaa selvitystä vaihtoehtoisista toteuttamistavoista.

Puitejärjestelyjen osalta on mahdollista, että Euroopan unionin tuomioistuin tulee vastaisuudessa tulkitsemaan hankintayksiköiden ostojen määrän tai arvon ilmoittamisesta olevia hankintadirektiivien säännöksiä edelleen. Oikeuskäytännön selkeyttäminen voi viedä vuosia. Nykyisen sääntelyn aiheuttama epäselvyys etenkin yhteishankintayksikölle edellyttää kuitenkin säännöksen selkeyttämistä aikaisemmin.

Lausunnoissa on esitetty, että jälki-ilmoittamiseen liittyvä raportointivelvoite toteutettaisiin muiden tilastotietojen keruuta parantamalla. Käytännössä tähän on kuitenkin mahdollisuuksia vasta silloin, kun hankinnoissa siirrytään laajamittaisesti käyttämään pelkästään sähköisiä menettelytapoja, jolloin tarvittavat tiedot saadaan automaattisesti järjestelmästä. Olemassa olevaa tällaista automattista tilastotieteen teknologiaa ei kuitenkaan ei ole käytössä. Suomen raportointivelvollisuus edellyttää raportointia jo tälläkin hetkellä, joten automatisoidun tilastotietojen kehräämisen kehittyminen ei ole perusteltua. Lisäksi Suomen on raportoitava komissiolle kansallisten hankintojen arvoa koskevia tietoja, jotka on tähän saakka perustuneet arvioihin. Vapaaehtoiset jälki-ilmoitukset antavat mahdollisuuden myös tämän arvion tarkentamiseen.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Komissio on jäsenmaiden hankintalainsäädäntöä kokevassa tarkastuksessa kiinnittänyt huomiota ja edellyttänyt korjauksia vastaavalla tavalla kuin Suomenkin osalta. Muista pohjoismaista saatujen tietojen mukaan muutokset koskevat lähinnä teknisiä virheitä ja puutteita.

Puitejärjestelyä koskeva sääntely on jäsenvaltioissa herättänyt keskustelua ja asiassa on ilmennyt monenlaisia tulkintoja. Oikeustilan ollessa näin ollen edelleen vakiintumaton ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena toteuttaa kansainvälistä vertailua.

6 Lausuntopalaute

18.6.2019 – 7.8.2019 välisenä aikana toteutetussa lausuntokierroksessa vastauksia saatiin yhteensä 45 taholta. Esityksestä järjestettiin 31.1.2020 – 28.2.2020 välisenä aikana avoin lausuntokierros Ota kantaa –palvelun kautta. Toinen lausuntokierros koski hankintalain 42 §:ää sekä erityisalojen hankintalain 45 §:ää. Lausuntoja saatiin yhteensä 40 taholta.

Syyskuussa 2020 järjestettiin täydentävä keskeisten sidosryhmien kuuleminen hankintayksiköiden harmaan talouden torjuntakeinojen tehostamiseksi.

6.1 Jälki-ilmoitus

Jälki-ilmoittamista koskevan ehdotuksen osalta palaute oli pääosin kielteistä. Monet lausunnonantajat pitivät jälki-ilmoittamista koskevan velvoitteen laajentamista kansallisiin hankintoihin hallinnollista taakkaa lisäävänä. Tavoitteena ollutta tilastotietojen saamista on yleisesti pidetty hyvänä, mutta useat lausunnonantajat totesivat, että jälki-ilmoituksista ei ole saatavissa todellista hankinnan arvoa kuvaavia tietoja. Tilastotietojen kokoamiseksi toivottiin löydettävän muita, mieluiten automaattisesti eri järjestelmistä saatavilla olevia keinoja. Koonti-ilmoituksia on sinänsä pidetty tarkoituksenmukaisena tapana tietojen keräämiseen. Useat lausunnonantajat huomauttivat myös, että ehdotuksella ei ole vaikutusta hankintojen valvonnan osalta. Ehdotusta muutettiin siten, että kansallisista hankinnoista tehtävä jälki-ilmoittamista koskeva velvoite on vapaaehtoinen ja edellyttää järjestelmän kehittämistä siten, että se mahdollistaa koonti-ilmoitusten toimittamisen.

6.2 Rikosrekisteritietojen vastaanottaminen

Rikosrekisteritietojen sähköisen vastaanottamisen mahdollistamista pidettiin tarkoituksenmukaisena ja toivottavana tapana vähentää hankintayksiköille ja tarjoajille aiheutuvaa hallinnollista työtä. Tietojen tarkistamismahdollisuutta myös sopimusaikana pidettiin tarpeellisena. Oikeusministeriö kiinnitti huomiota lausunnossaan ehdotuksen puutteellisuuteen henkilötietojen käsittelystä suhteessa yleiseen tietosuoja-asetukseen. Oikeusministeriö esitti lausunnossaan, että ehdotuksen perusteella ei voida varmistaa luovutettavan arkaluonteisen tiedon tietosuojan ja tietoturvan toteutumista vaadittavalla täsmällisyydellä. Lausuntopalautteen pohjalta jatketun valmistelun yhteydessä on käynyt ilmi, että perusoikeuksien kannalta sähköiseen tarkastamiseen liittyvä henkilötietojen käsittely edellyttää yksityiskohtaisempaa jatkovalmistelua täydentävää lainsäädäntöä. Riittävän täsmällisen lainsäädännön valmistelu ei ole mahdollista toteuttaa virkamiestyönä toteutettavana valmisteluna vaan edellyttää eri hallinnonaloja edustavan työryhmän perustamista.

Puitejärjestely

Puitejärjestelyä koskeva tarkennusehdotus koskien puitejärjestelyn sisällä tehtäviä yksittäisiä hankintoja sai lausuntokierroksella pääosin kielteistä palautetta. Lain sisältöä ei pidetty epäselvänä ja lausunnonantajat muistuttivat, että hankintayksikön on myös puitejärjestelyssä huomioitava hankinnan arvon laskentaa, puitejärjestelyn sisältöä ja pilkkomiskieltoa koskevat määräykset. Lisäksi lausunnoissa todettiin nykymuotoinen sääntely tarkoituksenmukaisena ja kustannustehokkaana tapana toteuttaa yksittäisiä hankintoja puitejärjestelyn sisällä. Lisäksi ehdotuksen koettiin lisäävän hallinnollista taakkaa. Useat vastaajat arvioivat, että ehdotettu sääntely voi johtaa jopa hankintojen pilkkomiseen. Osa lausujista, kuten Markkinaoikeus, Kuntaliitto sekä valtiovarainministeriö kannattivat puitejärjestelyä koskevan sääntelyn selkeyttämistä. Lausuntokierroksella saadun palautteen perusteella puitejärjestelyä koskevasta esityksestä on tässä

vaiheessa luovuttu. Puitejärjestelyjen käyttöä on kuitenkin syytä edelleen seurata ja selvittää tarkemmin erilaisia menettelytapoja ennen mahdollista lainsäädännön tarkistamista.

Toisessa lausunnon kohteena olleessa ehdotuksessa esitettiin kahta vaihtoehtoista mallia määrittää puitejärjestelyn perusteella tehtävien hankintojen enimmäismäärä. Saadussa lausuntopalautteessa kumpaakin esitettyä vaihtoehtoa kannatettiin.

Hankintayksiköt, kuten Hansel Oy, kunnat ja virastot kannattivat vaihtoehtoa, jonka mukaan puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset tulisi tehdä sellaisten puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu ja joiden yhteenlaskettu hankointojen enimmäismäärä on ilmoitettu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa. Lisäksi lausunnon antaneet hankintayksiköt ovat esittäneet ehdotuksen täydentämistä siten, että mahdollista olisi esittää myös hankintojen yhteenlaskettu enimmäisarvo sellaisissa tapauksissa, joissa tämä on tarkoituksenmukaista. Lukumääräisesti tätä vaihtoehtoa kannattaneita oli eniten.

Toiset lausunnonantajista tarjoajien edustajat kuten Suomen Yrittäjät ry sekä Elinkeinoelämän keskusliitto katsoivat, että puitejärjestelyn kilpailutusasiakirjoissa on ilmoitettava selkeästi sekä puitejärjestelyyn osallistuvat hankintayksiköt, että ostojen enimmäismäärä hankintayksikkökohtaisesti. Lausunnonantajien näkemyksen mukaan tämä täyttää paremmin oikeuskäytännön asettamat vaatimukset parantamalla tarjoajien mahdollisuuksia arvioida puitejärjestelyn todellisia volyymeja sekä puitejärjestelyn sisällä tehtävien hankintojen maantieteellistä ulottuvuutta. Lisäksi jotkin lausunnonantajat esittivät, että ehdotusta täydennettäisiin myös vähimmäisostojen ilmoittamista koskevan velvoitteen osalta.

Osa lausunnonantajista kuten tuomioistuimet, Kilpailu- ja kuluttajavirasto sekä Kuntaliitto toivat lausunnoissaan esiin, että ehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa viitatussa Euroopan tuomioistuimen ratkaisussa C-216/17 on kyse vuoden 2004 hankintadirektiivin soveltamisalasta. Lausunnonantajat esittivät, että kansallista lainsäädäntöä ei tule laatia vanhan julkisia hankintoja koskevan direktiivin 2004/18/EY säännösten tulkintaan pohjautuvan yksittäisen ratkaisun perusteella.

Yhteenvetona saatu lausuntopalaute huomioiden työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että puitejärjestelyä koskevaa sääntelyä on tarkoituksenmukaista täsmentää hankinnan ennakoidun kokonaisarvon määrittelyn osalta. Puitejärjestelyjen käyttöä on kuitenkin syytä edelleen seurata sekä tarvittaessa täsmentää uuden direktiiviin perustuvan oikeuskäytännön sekä mahdollisen EU sääntelyn täsmentymisen myötä.

6.4 Kielivaatimukset

Kansallisia hankintojen ilmoittamista koskevien kielivaatimusten väljentämisen osalta ehdotusta sekä kannatettiin että vastustettiin. Esimerkiksi tutkimuslaitokset, valtioneuvoston kanslia sekä Hansel Oy pitivät hyvänä sitä, että vaatimus pelkästään suomen tai ruotsin kielen käyttämisestä poistettaisiin. Pienten kotimaisten yritysten näkökulmasta tätä pidettiin kuitenkin huonona vaihtoehtona. Kielteisen lausuntopalautteen vuoksi myös kielivaatimuksia koskevat ehdotukset jätetään tässä vaiheessa toteuttamatta. Kielivaatimusten osalta on selvitettävä myös hallitusohjelmassa olevan kirjauksen vaatima selvitys.

6.5 Sopimusmuutokset

Hankintalain sopimusmuutosta koskevan sääntelyn osalta tarjoajia edustavat tahot kannattivat esitystä. Hankintayksiköitä edustavat tahot, kuten Kuntaliitto, piti ehdotusta epätarkoituksenmukaisena, koska sillä tiukennettaisiin nykyistä soveltamiskäytäntöä. Tästä ehdotuksesta luovuttiin saadun lausuntopalautteen johdosta.

6.6 Muut tekniset muutokset

Muilta osin ehdotettuja teknisempiä muutoksia ja komission tarkastuksessa esille tulleita muutosehdotuksia pidettiin kannatettavina.

6.7 Muut kannanotot

Valtioneuvosto antoi 11.6.2020 periaatepäätöksen Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiasta ja toimenpideohjelmasta vuosille 2020-2023. Periaatepäätöksen mukaan tavoitteena on kehittää viranomaisten tietojenvaihtosäännöksiä harmaan talouden toimijoiden tunnistamiseksi ja torjunnan tehostamiseksi. Yhtenä keinona ehdotetaan mahdollisuutta hyödyntää velvoitteidenhoitoselvitystä myös urakoiden aikana. Käytännön hankintatoimessa on ilmennyt tarve velvoitteidenhoitoselvityksen saamiselle myös kynnysarvot alittavissa hankinnoissa sekä sopimuskauden ajalta. Lisäksi velvoitteidenhoitoselvitys koettiin tarkoituksenmukaisena myös toimittajien alihankkijoiden osalta. Hankintayksiköiden tiedonsaantimahdollisuuksia tehostavista muutosehdotuksista saadun palautteen mukaan valtaosa kuulemistilaisuuteen osallistuneista piti ehdotusta lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana. Kuntaliitto ry esitti lausunnossaan, että esitystä tulisi selkeyttää sillä, että kyse on hankintayksiköiden mahdollisuudesta. Oikeusministeriö ja Harmaan talouden selvitysyksikkö toivat lausunnossaan esiin sen, että velvoitteidenhoitoselvitys liittyy tarjouskilpailuvaiheessa tapahtuvaan tarjoajien soveltuvuusvaatimusten arviointiin. Niin ikään oikeusministeriö ja Harmaan talouden selvitysyksikkö toivat lausunnoissaan esille, että perusoikeuksien kannalta sopimusaikainen tarkastamiseen liittyvä henkilötietojen käsittely sekä tarkastamisen mahdolliset vaikutukset edellyttäisivät yksityiskohtaisempaa jatkovalmistelua hankintalain ja selvitystenhoitoyksiköstä annetun lain täydentämistä. Elinkeinoelämän keskusliitto ja Suomen Yrittäjät ry esittivät lausunnoissaan, että sopimuskauden aikana toteutettavaa tarkastelua tulisi vielä tarkentaa tarkistamisen ajankohtaa ja tarkistamisvälin pituuden osalta. Lisäksi jotkin lausunnon antajat esittivät teknisluonteisia huomioita, jotka korjattiin lausuntojen perusteella.

Alihankkijoiden osalta ehdotusta pyydettiin täydentämään alihankkijoita koskevan rajauksen osalta. Ehdotusta täydennettiin lausuntojen perusteella siten, että alihankkijat yksilöitiin niihin alihankkijoihin, jotka tarjoaja ilmoittaa tarjouksessaan.

Saadun lausuntopalautteen johdosta hankintalakia ei ehdoteta tässä yhteydessä muutettavaksi sopimusaikaisten velvoitteidenhoitoselvitysten osalta, koska se edellyttäisi hankintalain soveltamisalan ja 81 § 1 momentin laajempaa uudelleenarviointia.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

9 §. *Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset.* Pykälän 1 momentin 5 kohtaa muutetaan selkeyden vuoksi siten, että soveltamisalapoikkeuksessa mainitaan nimenomaisesti myös asianajajat. Selkeyttämisellä kansallisen lain säännös vastaa tarkemmin hankintadirektiivin 2014/24/EU 10 artiklan d kohdan i alakohdassa määräystä, jonka mukaan direktiiviä ei sovelleta

palveluhankintasopimuksiin, jotka koskevat neuvoston direktiivissä 77/249/ETY 1 artiklassa tarkoitetun asianajajan suorittamaa asiakkaan oikeudellista edustamista.

25 §. *Kansalliset kynnysarvot.* Pykälän 2 momenttia selkeytetään lain soveltamismahdollisuutta kansalliset kynnysarvot alittavien hankintojen kohdalla. Käytännön hankintatoimessa on hankintayksiköillä ilmennyt tarpeita hyödyntää hankintalain mukaista keinovalikoimaa ja tietojensaantia tarjoajien soveltuvuutta koskevan arvioinnin suorittamiseen. Nykyinen sääntely ei ole mahdollistanut hankintayksikölle hankintalain 171 §:ssä mainittua tietojensaantimahdollisuutta kansallisten kynnysarvojen alittavien hankintojen kohdalla. Muutoksella mahdollistetaan rajattu poikkeamismahdollisuus hankintalain soveltamisesta myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.

30 §. *Ennakoidun arvon laskeminen sopimuskaudella.* Pykälän 2 momentin 2 kohtaa täsmennetään hankintasopimusten ennakoidun arvon laskemissäännösten osalta silloin, kun hankintayksikön talousarviokausi ylittää 12 kuukautta. Voimassa olevan hankintalaki eroaa hieman hankintadirektiivin mukaisista sopimuksen arvon laskemisen perusteista. Sanamuotoa muutetaan siten, että talousarviokauden ylittäessä 12 kuukautta ennakoidun arvon laskemisen perusteena tulee käyttää kyseisenä talousarviokautena tehtävien toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten arvioitua yhteenlaskettua arvoa. Muutos perustuu hankintadirektiivin 5 artiklan 11 kohtaan.

34 §. *Neuvottelumenettely.* Pykälän 4 momenttia selvennetään siltä osin, kun hankintayksikkö haluaa rajata neuvotteluun kutsuttavien ehdokkaiden määrää. Mikäli hankintayksikkö on ennalta rajannut niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin, on sen noudatettava kuvaamansa menettelyä. Hankintadirektiivin 26 artiklan 4 kohdassa neuvottelumenettelylle ja kilpailulliselle neuvottelumenettelylle on säädetty täysin samat käyttöedellytykset. Muutos perustuu komission esittämään huomioon hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta. Muutoksella varmistetaan, se että hankintalaki on tältä osin direktiivin vaatimusten mukainen.

36 §. *Kilpailullinen neuvottelumenettely.* Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että kilpailullisen neuvottelumenettelyn käyttöedellytyksiin lisätään viittaus hankintalain 34 §:n 3 momenttiin. Hankintadirektiivin 26 artiklan 4 kohdassa neuvottelumenettelylle ja kilpailulliselle neuvottelumenettelylle on säädetty täysin samat käyttöedellytykset. Muutos perustuu komission esittämään huomioon hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta ja muutoksella varmistetaan, se että hankintalaki on tältä osin direktiivin vaatimusten mukainen.

Pykälän 3 momenttia selvennetään siltä osin, kun hankintayksikkö haluaa rajata neuvotteluun kutsuttavien ehdokkaiden määrää. Mikäli hankintayksikkö on ennalta rajannut niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin, on sen noudatettava kuvaamaansa menettelyä. Muutos perustuu komission esittämään huomioon hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta. Muutoksella varmistetaan, se että hankintalaki on tältä osin direktiivin vaatimusten mukainen.

42 §. *Puitejärjestely.* Pykälän 4 momenttia selvennetään siten, että hankintayksikön on ilmoitettava puitejärjestelyä käyttävien hankinnan kohteesta riippuen hankintayksiköiden ostojen arvioitu enimmäismäärä tai vaihtoehtoisesti yhteenlasketut arvot tuoteryhmä- tai palvelualuekohtaisesti. Hankintadirektiivin 33 artiklassa todetaan, että puitejärjestelyllä tarkoitetaan yhden tai useamman hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman talouden toimijan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat ehdot, erityisesti hinnat ja tarvittaessa suunnitellut määrät. Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä valittujen toimittajien ja puitejärjestelyä perustettaessa ilmoitettujen han-

kintayksiköiden kesken. Näin ollen puitejärjestelyyn perustuvat hankinnat on tehtävä siihen valituilta toimittajilta eikä järjestelyyn voi sen voimassaoloaikana ottaa uusia toimittajia, ellei toimittajan vaihtaminen perustu 136 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hyväksyttävään sopimusmuutokseen.

Puitejärjestelyä kilpailutettaessa puitejärjestelyn tarjouspyynnössä on yksilöitävä ne hankintayksiköt, joilla on oikeus puitejärjestelyn käyttöön. Hankintadirektiivin johdanto-osan 60 perustelukappaleen mukaan puitejärjestelyn osapuolina olevat hankintaviranomaiset on ilmoitettava selkeästi joko nimeltä tai muulla keinoin, esimerkiksi viittaamalla tiettyyn hankintaviranomaisten ryhmään selkeäsi rajatulla maantieteellisellä alueella, jotta asianomaiset hankintaviranomaiset voidaan tunnistaa helposti ja yksiselitteisesti. Yhteishankintayksikön osalta puitejärjestelyn käyttöön oikeutetut hankintayksiköt voidaan merkitä direktiivin johdanto-osan mukaan rekisteriin, josta voidaan tarkistaa hankintaviranomaisen tiedot sekä päivämäärä, josta alkaen hankintaviranomaisella on oikeus käyttää yhteishankintayksikön tekemää puitejärjestelyä. Hankintadirektiivin johdanto-osan 61 perustelukappaleen mukaan puitejärjestelyssä ilmoitetut hankintaviranomaiset, jotka ovat oikeutettuja puitejärjestelyn käyttöön, eivät ole kuitenkaan velvoitettuja tekemään hankintojaan kyseistä puitejärjestelyä käyttäen. Siten on hyväksyttävää, että puitejärjestelyn hankinta-asiakirjoissa yksilöidään ne hankintayksiköt, jotka voivat harkintansa mukaan tehdä hankintoja puitejärjestelyllä sen voimassaolon aikana. Hankintaviranomaisia ei ole tämän direktiivin nojalla velvoitettava hankkimaan puitejärjestelyn soveltamisalaan kuuluvia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja kyseisen puitejärjestelyn mukaisesti.

Puitejärjestelyä käyttävien hankintayksiköiden yksilöimistä ja niiden tulevien hankintojen määrän ja arvon riittävää ilmoittamisesta on annettu direktiiviä selventävää oikeuskäytäntöä EU-tuomioistuimen tuomiossa C-216/17 (Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust ja Coopservice Soc. coop. arl). Tuomioistuin toteaa perustelukappaleissa 53 - 55 ensinnäkin, että yhteishankinnoissa tavoitteena on erityisesti julkisten hankintojen tehokkuuden parantaminen kannustamalla puitejärjestelyin tapahtuvien julkisten ostojen yhdistämiseen mittakaavaetujen toteuttamiseksi. Menettelyjä voidaan soveltaa ainoastaan sellaisten hankintaviranomaisten, jotka on selvästi yksilöity tätä varten tarjouskilpailukutsussa tai kiinnostuksen vahvistamispyynnössä, ja sellaisten talouden toimijoiden välillä, jotka olivat puitejärjestelyn osapuolia sitä tehtäessä. Tarkoituksena on mahdollistaa se, että hankintaviranomainen avaa muille hankintaviranomaisille pääsyn puitejärjestelyyn, jonka se aikoo tehdä sellaisten taloudellisten toimijoiden kanssa, jotka tulevat alusta alkaen sen osapuoliksi. Perustelukappaleessa 56 tuomioistuin vielä toteaa, ettei ole tarpeen, että puitejärjestelyä mahdollisesti myöhemmin hyödyntävä ”toissijainen” hankintaviranomainen, on osallistunut puitejärjestelyn allekirjoittamiseen. Riittävää on, että tällainen hankintaviranomainen mainitaan puitejärjestelystä mahdollisesti hyötyvänä toimijana jo järjestelyn tekemisajankohtana siten, että se on selkeästi nimetty tarjouspyyntöä koskevissa asiakirjoissa nimenomaisella maininnalla, jolla ilmoitetaan tästä mahdollisuudesta sekä itse ”toissijaiselle” hankintaviranomaiselle, että kaikille halukkaille toimijoille.

Perustelukappaleessa 60 käsitellään hankinnan kohteen eli suoritusten määrän yksilöimistä. Puitejärjestelyssä on alusta alkaen määritettävä niiden tavaroiden tai palvelujen enimmäismäärä tai enimmäisarvo, jotka voivat olla myöhempien hankintasopimusten kohteena. Huomioon otettava arvo on tämän järjestelyn koko keston ajalle suunniteltujen hankintasopimusten ennakoitu enimmäisarvo ilman arvonlisäveroa. Tuomioistuin viittaa myös hankintadirektiivin liitteen VII A kohdan 6 alakohtaan c, jossa edellytetään myös, että tällaiseen järjestelyyn liittyvässä hankintailmoituksessa mainitaan suoritettavien palvelujen arvioitu kokonaisarvo koko puitejärjestelyn kestoajalta sekä mahdollisuuksien mukaan tehtävien hankintasopimusten arvo ja esiintymistiheys. Näin ollen vaikka puitejärjestelyn alkuperäisenä osapuolena ollutta hankintaviran-

omaista koskee kunkin myöhemmän hankintasopimuksen arvon ja esiintymistiheyden täsmentämisen osalta vain menettelytapaa koskeva velvollisuus, sen on sitä vastoin ehdottomasti täsmennettävä enimmäismäärä, jota myöhemmät hankintasopimukset voisivat koskea.

Tuomioistuin toteaa myös perustelukappaleissa 61 ja 62, että puitejärjestelyn alkuperäisenä osapuolena oleva hankintaviranomainen voi sitoutua omaan lukuunsa ja muiden tässä järjestelyssä selvästi nimettyjen mahdollisten hankintaviranomaisten lukuun vain tiettyyn määrään asti, ja kun tämä määrä on saavutettu, kyseinen järjestely on menettänyt merkityksensä. Sekä yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteet että niistä seuraava avoimuuden periaate edellyttävät kuitenkin, että kaikki hankintamenettelyn ehdot ja yksityiskohtaiset säännöt esitetään selvästi, täsmällisesti ja yksiselitteisesti hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa siten, että yhtäältä mahdollistetaan kaikille kohtuullisen valistuneille ja tavanomaisen huolellisille tarjoajille niiden täsmällisen laajuuden ymmärtäminen ja niiden tulkitseminen samalla tavalla ja että toisaalta mahdollistetaan hankintaviranomaiselle sen tosiasiallinen tarkistaminen, vastaavatko tarjoajien tarjoukset kyseessä olevaa hankintasopimusta määrittäviä perusteita.

Perustelukappaleissa 64, 66 ja 68 tuomioistuin toteaa vielä, että avoimuusperiaate ja puitejärjestelystä kiinnostuneiden taloudellisten toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaate vaarantuisi, mikäli puitejärjestelyn alkuperäisenä osapuolena oleva hankintaviranomainen ei täsmentäisi kokonaismäärää, jota tällainen sopimus koskee. Mikäli puitejärjestelyn alkuperäisenä osapuolena olevan hankintaviranomaisen ei heti alkuun tarvitsisi ilmoittaa järjestelyn kattamien suoritusten enimmäismäärää ja enimmäissummaa, puitejärjestelyn tekeminen voisi myötävaikuttaa hankintasopimuksen keinotekoiseen jakamiseen ja kynnysarvoja koskevin määräysten kiertämiseen. Tuomioistuin toteaa myös, että mikäli näitä tavanomaisia tarpeita edustavien suoritusten kokonaismäärä on yleisesti tunnettu, ei pitäisi olla mitään vaikeuksia mainita sitä itse puitejärjestelyssä tai muussa julkiseksi saatetussa asiakirjassa kuten tarjouspyyntöasiakirjassa. Johtopäätöksenä tuomioistuin toteaa, että ei voida hyväksyä sitä, että hankintaviranomaiset, jotka eivät ole kyseisen puitejärjestelyn allekirjoittajina, eivät määritä niiden suoritusten määrää, jotka voidaan tilata niiden tehdessä myöhempiä hankintasopimuksia tämän puitejärjestelyn täytäntöön panemiseksi, tai määrittävät ne vain viittaamalla tavanomaisiin tarpeisiinsa.

Tarjoajien kannalta on keskeistä se, että puitejärjestelyn kilpailutus perustuu realistiseen näkemykseen puitejärjestelyä käyttävistä hankintayksiköistä sekä niiden hankinnan todennäköisistä volyymeistä. Hankinnan ennakoitua arvoa määritettäessä voidaan apuna käyttää esimerkiksi tietoja aikaisemmin tapahtuneista hankinnoista (historiatietoja). Yhteishankintayksiköiden näkökulmasta on huomioitava puitejärjestelyjen käytön tavoite eli hankintayksiköiden tarve saavuttaa yhteishankinnoilla hallinnollisesti mahdollisimman kevyellä menettelyllä ja joustavasti volyymietuja. Yhteishankintayksikköä käyttämällä hankintayksiköt voivat myös hyödyntää keskitetyn hankintatoimen laajaa ammattitaitoa ja osaamista menettelyistä. Koska yhteishankintayksiköt käyvät yleensä kattavasti ennen hankintaa markkinavuoropuhelua alan toimijoiden kanssa, niin tämä mahdollistaa sen, että yrityksiä kuullaan ennen hankinnan toteuttamista ja niillä on mahdollisuus tuoda esiin hankinnan kohdentumiseen liittyviä tietotarpeitaan.

Puitejärjestelyn käyttöön liittyy sen luonteen mukaisesti aina epävarmuutta. Puitejärjestely on tarkoitettu joustavaksi menettelyksi, joka mahdollistaa hankintayksiköiden tarpeiden vaihetun sopimuskaudella. Hankintayksiköiden tarpeet voivat muuttua esimerkiksi teknologisen kehityksen myötä nopeastikin ja myös muut tekijät, kuten muutokset hankintapoliittisissa tavoitteissa (esimerkiksi hankinnoissa huomioitavien ekologisten tai sosiaalisten näkökohtien muuttuneet painotukset) voivat vaikuttaa hankintojen kohdentumiseen. Puitejärjestelyjen tulisi voida olla mahdollisia myös uusien innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen hankintoja varten, jolloin tarvitaan riittävää joustavuutta puitejärjestelyn kohteen ja hankinnan laajuuden esittämiseen.

Muutoksia voi tulla myös hankintayksiköiden organisaatioissa tai toimintatavoissa, kuten esimerkiksi silloin, kun hankintayksikö ulkoistaa palvelunsa muille toimijoille tai toimintoja uudistetaan lainsäädäntömuutosten vuoksi. Näitä muutoksia voi olla vaikea objektiivisesti ennakoida pitkäaikaisissa puitejärjestelyissä. Muutoksia voi tulla myös esimerkiksi elintarvikehankinnoissa pakkauskokoihin tai tarjolle voi jatkuvan tuotekehityksen myötä tulla uusia vastaavia tuotteita tai tuoteryhmiä. Näin ollen sekä ostajien että myyjien kohtuullisen joustovaran säilyttämiseksi näissä hankinnoissa voisi olla tarkoituksenmukaista käyttää hankinnan kohdentumisen osalta yleisemmän tason arvioita.

Hankinnan laajuuden määrittelemisessä on enimmäismäärien ilmoittaminen enimmäisarvojen sijaan voi olla tarkoituksenmukaisempi tapa silloin, kun hankintayksiköllä ei ole etukäteen tietoa hankintahinnoista. Näin on esimerkiksi tilanteessa, jossa tulevien tarjousten hintatasoa on vaikeaa arvioida esimerkiksi hintakehityksen epävarmuuden, dynaamisen hinnoittelun, hankinnan kiinnostavuuteen liittyvän epävarmuuden taikka historiatietojen puuttumisen vuoksi. Enimmäisarvon ilmoittaminen voi olla epätarkoituksenmukaista myös silloin, kun sen arvioidaan ohjaavan tarjousten hinnoittelua.

Yhteishankintayksiköiden puitejärjestelyjä käyttävien hankintayksiköiden tarpeet ja määrät tulee kuitenkin ilmoittaa sellaisella tarkkuudella, että alalla ammattimaisesti toimivat yritykset voivat antaa niiden perusteella tarjouksia ottaen huomioon myös toimittamisesta eri hankintayksiköille aihetuvat kustannukset sellaisissa tuoteryhmissä, joissa näillä seikoilla on vaikutusta tarjoushintoihin.

Säännös ei edellyttäisi ilmoittamaan puitejärjestelyn tarjouspyynnössä tarkkoja tietoja puitejärjestelyn käyttöön oikeutettujen hankintayksiköiden tulevista hankinnoista esimerkiksi tuote- tai palvelukohtaisesti. Säännös ei myöskään edellyttäisi ilmoittamaan hankintayksikkökohtaisia taikka toimipistekohtaisia tietoja hankintayksiköiden tulevista hankinnoista.

Tarkemmat tiedot puitejärjestelyn sisäisistä hankinnoista esimerkiksi hinnoittelua varten voidaan antaa yhden toimittajan puitejärjestelyssä hankintalain 43 §:n 1 momentin mukaisessa tarjouksen täsmentämispyynnössä, jonka perusteella puitejärjestelyyn valittu toimittaja voi antaa täydennetyn tarjouksen. Useamman toimittajan puitejärjestelyissä hankintayksikön hankinnan kohteen tarkempi määrittely tapahtuu hankintalain 43 §:n 3 momentin mukaisessa puitejärjestelyn sisäisessä kilpailutuksessa, jolloin toimittajilla on mahdollisuus huomioida hankinnan laajuus esimerkiksi hinnoittelussa. Puitejärjestelyä kilpailutettaessa voidaan kuitenkin edellyttää enimmäismäärää tai -arvoa tarkempaa määrittelyä tilanteessa, jossa tuotteiden tai palvelujen hinnat kiinnitetään puite-järjestelyssä ja joissa kuljetuskustannukset taikka muut yksityiskohtaiset seikat edellytetään sisältyvän tuotteiden hintoihin.

49 §. *Dynaaminen hankintajärjestelmä*. Pykälää selkeytetään lisäämällä uusi 3 momentti. Käytännön hankintatoiminnassa on ilmennyt epäselvyyksiä dynaamisen hankintajärjestelmän perustaneen hankintayksikön mahdollisuudesta sulkea hankintajärjestelmä tilapäisesti esimerkiksi loma-ajaksi tai muuksi sellaiseksi ajaksi, jolloin hankintoja ei tehdä ja uusien osallistumishakemusten käsittely voidaan siirtää myöhemmäksi. Dynaamisen hankintajärjestelmän tilapäinen sulkeminen voidaan tehdä milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa. Dynaamisen hankintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.

51 §. *Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen*. Pykälän 2 momenttia täydennetään osallistumishakemusten toimittamisen ja käsittelyn määräajan osalta silloin kun

järjestelmä on ollut suljettuna. Kiinnostuneet toimittajat voivat pyytää oikeutta osallistua perustettuun hankintajärjestelmään järjestelmän ollessa tilapäisesti suljettuna. Hakemuksen saapuessa järjestelmän ollessa suljettuna on hankintayksikön tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa järjestelmän uudelleen avaamisesta.

52 §. *Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku.* Pykälän 2 momenttia selvennetään yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 88 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden arvioimiseksi toimitettavien asiakirjojen toimittamiselle varatun määräajan osalta siten, että dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksytyillä ehdokkailla on kohtuullinen aika kuitenkin vähintään 5 työpäivää hankintayksikön esittämä pyynnön esittämispäivästä toimittaa pyydetyt selvitykset. Voimassa olevan lain sanamuodon mukaan hankintajärjestelmään hyväksyttyjen ehdokkaiden tulee esittää selvitykset viiden päivän kuluessa hankintayksikön esitettyä pyyntö uhalla, että ehdokas poissuljetaan järjestelmästä. Käytännön hankintatoimessa on kuitenkin ilmennyt, että määräajan noudattaminen on ongelmallinen. Esimerkiksi Oikeusrekisterikeskuksen käsittelyaika rikosrekisteriotehakemusten käsittelylle on seitsemän työpäivää.

58 §. *Hankinnasta ilmoittaminen.* Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että ennakkoilmoituksen julkaisumahdollisuus rajataan koskemaan vain 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua EU-kynnysarvot ylittävää hankintaa koskevaa ilmoitusta sekä 2 kohdassa tarkoitettua lain liitteessä E tarkoitettuja palveluja koskevaa ilmoitusta. Viittauksen ulkopuolelle jäävät näin ollen 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu käyttöoikeussopimusta koskeva ilmoitus sekä 4 kohdassa tarkoitettu sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita erityisiä palveluja koskevia käyttöoikeussopimuksia koskeva ennakkoilmoitus. Muutoksella selkeytetään sitä, että käyttöoikeussopimuksia koskevassa direktiivissä 2014/23/EU ei ole säädetty käyttöoikeussopimuksille ennakkoilmoitusmahdollisuuksia, vaan ainoastaan velvoite koskien sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita erityisiä palveluja koskevia käyttöoikeussopimuksia.

Pykälän 5 momenttia täydennetään pykälissä 49–52 §:ssä tarkoitettuja dynaamisia hankintajärjestelmiä koskevan jälki-ilmoituksen osalta. Momenttiin lisätään nimenomainen säännös, jonka mukaan jälki-ilmoitukset voidaan tehdä dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvien hankintojen osalta järjestelmäkohtaisesti yhteen koottuina neljännesvuosittain. Tällöin hankintayksiköiden on lähetettävä kootut ilmoitukset 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös järjestelmän perusteella tehtäviä hankintalain 25 §:n mukaisia kynnysarvot alittavia hankintoja. Säännös perustuu hankintadirektiivin 2014/24/EU 50 artiklan 3 kohtaan. Muutos perustuu komission esittämään huomioon hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta ja muutoksella saatetaan kansallinen hankintalaki vastaamaan direktiivin vaatimuksia.

60 §. *Hankintailmoitusten julkaiseminen.* Pykälän 1 momenttia täydennetään siten, että suunnittelukilpailua koskeva ennakkoilmoitus, hankintailmoitus sekä jälki-ilmoitus on toimitettava julkaistavaksi sähköisessä ilmoituskanavassa HILMAssa (www.hankintailmoitukset.fi) (kohta 8).

80 §. *Pakolliset poissulkemisperusteet.* Pykälän 1 momenttia selvennetään siten, että pakollisia poissulkemisperusteita koskeva toimittajan palkollisia poissulkemisperusteita koskeva selvitys voidaan pyytää myös alihankkijasta. Säännös perustuu EU:n hankintadirektiivin 2014/24/EU 71 artiklan 6 kohdan b alakohtaan, jonka nojalla hankintayksikkö voi tarkistaa perusteiden olemassaolon alihankkijoiden poissulkemiseksi direktiivin pakollisia poissulkemisperusteita koskevan 57 artiklan nojalla. Vastaava määräys sisältyy erityisalojen hankintadirektiivin 2014/25/EU 88 artiklan 6 kohdan b alakohtaan. Vastaavat säännökset sisältyvät voimassa olevan hankintalain 78 §:ään sekä erityisalojen hankintalain 82 §:ään.

Lisäksi pykälän ensimmäisen momentin 4 kohtaa täydennetään vastaamaan voimassa olevan rikoslain rikosnimikkeistöä lisäämällä pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö. Muutos perustuu rikoslain (29.3.2019/368) muutokseen.

81 §. *Harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet.* Pykälään lisätään uusi 5. momentti, jossa selvennetään hankintayksiköiden mahdollisuutta arvioida tarjoajien luotettavuutta kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa. Voimassa olevan lain nojalla on ollut epäselvyyttä, voivatko hankintayksiköt käyttää pykälässä mainittuja perusteita tarjoajien poissulkemiseen tarjouskilpailusta hankinnan ennakoidun arvon jäädessä alle 25 § mainitun kynnysarvon. Muutoksella selkeytetään hankintayksiköiden mahdollisuutta soveltaa harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita myös kansallisten kynnysarvojen alle jäävissä hankinnoissa. Harkinnanvaraisten poissulkuperusteiden soveltaminen on suositeltavaa etenkin sellaisilla toimialoilla, jolla esiintyy harmaata taloutta tai hankinnan ennakoidun arvon lähentyessä kansallisia kynnysarvoja.

88 §. *Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen.* Pykälän 4 momenttia selvennetään lisäksi siten, että toimittajan palkollisia poissulkemisperusteita koskeva selvitys voidaan pyytää myös toimittajan tarjouksessaan ilmoittamasta alihankkijasta. Säännös perustuu EU:n hankintadirektiivin 2014/24/EU 71 artiklan 6 kohdan b alakohtaan, jonka nojalla hankintayksikkö voi tarkistaa perusteiden olemassaolon alihankkijoiden poissulkemiseksi direktiivin pakollisia poissulkemisperusteita koskevan 57 artiklan nojalla. Vastaava määräys sisältyy erityisalojen hankintadirektiivin 2014/25/EU 88 artiklan 6 kohdan b alakohtaan. Vastaavat säännökset sisältyvät voimassa olevan hankintalain 78 §:ään sekä erityisalojen hankintalain 82 §:ään. Jotta hankintayksikkö voi käyttää lainsäädännössä sille luotua oikeutta, on sen saatava myös toimittajan tarjouksessa ilmoittamista alihankkijoista välttämättömät rikosrekisteritiedot. Mikäli alihankkijan kohdalla poissulkuperusteen edellytykset täyttyvät on hankintayksikön vaadittava, että tarjoaja korvaa alihankkijan, jonka osalta tarkistuksessa on todettu pakollisia poissulkemisperusteita.

Ehdokkaan tai tarjoajan alihankkija voi toimittaa saamansa rikosrekisteriotteen hankintayksikölle ottaen huomioon hankintalain säännökset ja hankinta-asiakirjojen vaatimukset tietojenvaihdosta hankintamenettelyssä. Rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän on toteutettava kansallisen tietosuojalain mukaisesti asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi silloin, kun se käsittelee erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja tietosuojalain 6 §:n nojalla.

101 §. *Hankinnasta ilmoittaminen.* Pykälään lisätään uusi kolmas momentti kansallisiin hankintoihin liittyvästä jälki-ilmoittamisesta. Jälki-ilmoittamisella tarkoitetaan hankintasopimuksen tekemisen jälkeen julkaistavaa ilmoitusta tehdystä hankinnasta ja määritelmä vastaa lain 58 § 6 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta. Kansallisia hankintoja koskeva jälki-ilmoitus on hankintayksiköille vapaaehtoinen. Ilmoitukset voidaan tehdä hankintayksikkökohtaisesti yhteen koottuina neljännesvuosittain. Jälki-ilmoituksella kerätään ensisijaisesti tilastotietoja tehdyistä sopimuksista. Aiempaa luotettavampien tietojen saaminen auttaa myös hankintatoimen ohjausta ja arviointia. Tällä hetkellä tilastotietoa kansallisten hankintojen euromääräisestä arvosta on saatavilla huonosti, koska hankintayksiköllä ei nykyisin ole velvollisuutta ilmoittaa hankintailmoituksessa hankinnan ennakoitua arvoa. Lisäksi Suomen on raportoitava komissiolle kansallisten hankintojen arvoa koskevia tietoja, jotka on tähän saakka perustuneet arvioihin. Vapaaehtoiset jälki-ilmoitukset antavat mahdollisuuden myös tämän arvion tarkentamiseen.

114 §. *Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen.* Rikosrekisteriotteiden tarkastaminen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnoissa. Pykälän 2 momenttia täydennetään siten, että ehdok-

kaiden ja tarjoajien soveltuvuutta koskevien poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittämiseen voidaan soveltaa hankintalain 88 §:ssä säädettyä. Nykyisen lain mukainen mahdollisuus rikosrekisteriotteiden tarkistamiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankintojen osalta on ollut epäselvä ja ehdotuksessa selvennetään rikosrekisteriotteiden hyödyntämismahdollisuus tarjoajien soveltavuusvaatimusten arvioinnissa. Lisäksi selvennetään pykälää siten, että toimittajan palkollisia poissulkemisperusteita koskeva selvitys voidaan pyytää myös alihankkijasta.

116 §. *Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset.* Pykälän 1 momentin viittaussäännöstä muutetaan siten, että se on sisällöltään voimassa olevaa säännöstä selkeämpi. Voimassa olevassa momentissa on mainittu viittauksen kohteena muun muassa sekä yksittäinen pykälä että laajempi luku, johon kyseinen pykälä sisältyy. Tarkoituksena on muuttaa viittauksia lain 4 luvun osalta siten, että lainkohdassa luetellaan ne lainkohdat, jotka ovat käyttöoikeussopimuksen kannalta relevantteja ja tulevat sovellettavaksi.

Lisäksi muutettaan pykälän 2 momenttia lisäämällä käyttöoikeussopimuksille oma sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita erityispalveluja koskeva liitteensä (liite F). Hankintalain ja erityisalojen hankintalain perusteena olevan käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU liitteessä IV oleva CPV-koodilista poikkeaa osin julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja direktiivin 2014/24/EU XIV CPV-koodilistasta sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU liitteessä XVII olevasta listasta.

129 §. *Odotusaika.* Pykälän 1 momenttia selkeytetään odotusajan laskemisen osalta. Ehdotuksen mukaan odotusaika lasketaan samalla tavoin kuin määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930) säädetään ja näin se vastaa valitusajan laskemista koskevaa sääntelyä. Muutoksen tavoitteena on selkeyttä sitä ajankohtaa, jolloin hankintayksikkö voi tehdä sopimuksen. Hankintalainuudistuksessa hankintamenettelyssä noudatettavia vähimmäismääräaikoja lyhennettiin 21 päivästä 14 päivään. Voimassa olevan sanamuoto on kuitenkin voinut johtaa tilanteisiin, joissa säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain mukaisesti valituksen tai oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty 14 vuorokauden määräaika saattaa viikonloppujen ja pyhäpäivien johdosta pidentyä tapauskohtaisesti useillakin vuorokausilla, kun taas hankintalain mukainen odotusaika on aina 14 vuorokautta. Tämä on saattanut mahdollistaa sellaisen tilanteen, jossa 14 päivän odotusaika on jo päättynyt, mutta määräaika oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle markkinaoikeudelle on edelleen kesken viikonlopun tai pyhäpäivien johdosta. Koska hankintasopimuksen tosiasialliset oikeusvaikutukset voivat alkaa aikaisintaan valitusajan kuluttua umpeen, tulee sekä odotusajan että valitusajan laskentatavat olla yhteneväiset. Ehdotettavalla säännöksellä selkeytetään tilannetta, jossa odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai. Tällöin hankintasopimuksen saa tehdä ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

136 §. *Hankintasopimuksen muuttaminen.* Pykälän 4 momentti muutetaan siten, että tehdyn muutoksen arvo tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen arvosta. Kyse on teknisluonteisesta korjauksesta. Muutos perustuu Euroopan komission esittämään huomioon hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta. Muutoksella saatetaan kansallinen hankintalaki vastaamaan direktiivin vaatimuksia.

143 §. *Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle.* Pykälän 1 momenttia selkeytetään siten, että kilpailu- ja kuluttajavirasto voi myös omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten

estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan valtiontalouden tarkastusvirastolle viraston valvontatehtävää varten sekä aluehallintovirastoille tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten.

Lisäksi pykälän 1 momentin 14 kohtaa täydennetään vastaamaan voimassa olevan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaista liikenneluvan myöntämistä ja peruuttamista varten luovutettavaa tietoa. Muutos perustuu liikenteen palveluista annetun lain 320/2017 muutokseen.

163 §. *Valitusperusteeseen liittyvä muutoksenhakukielto.* Pykälän otsikkoa muutetaan vastaamaan voimassa olevan muutoksenhakukieltoa koskevaa pykälän sisältöä. Soveltamiskäytännössä (KHO 2018:124 ja KHO 2011:47) on ilmennyt, että voimassa oleva pykälän otsikointi on johtanut pykälän ja oikeuskäytännön vastaiseen tulkintaan muutoksenhakukiellon tulkitsemisesta valitusperusteesta riippuvaiseksi. Voimassa olevaa lakia säädettäessä ei ole ollut tarkoitus muuttaa tuolloin vallinnutta ja aikaisemman hankintalain (348/2007) 102 §:n mukaista oikeustilaa, jossa lähtökohta on muutoksenhakukielto. Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaa hankinta-asiaa ei siten voi saattaa erillisen oikeussuojamenettelyn kohteeksi kuntalain tai hallintolainkäyttölain nojalla.

171 §. *Oikeus tietojen saantiin.* Pykälän 1 momenttia selvennetään alihankkijoista saatavien selvitysten osalta. Ehdotettu säännös antaisi hankintayksiköille mahdollisuuden selvittää nykyistä laajemmin ehdokkaiden ja tarjoajien hankintalain 77 §:n mukaisesti ilmoitettujen alihankkijoiden lakisääteisten velvollisuuksien hoitamista sekä näitä mahdollisesti rasittavia ja vaihtamiseksi määriteltyjä muita rikkomuksia ja laiminlyöntejä. Hankintayksikön harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet on lueteltu hankintalain 81 §:n 1. momentissa.

Lisäksi pykälään lisätään uusi 2 momentti, jossa selvennetään hankintayksiköiden keinoja arvioida tarjoajien luotettavuuden selvittämistä myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa. Voimassa olevan lain nojalla hankintayksiköllä ei ole ollut mahdollisuutta hyödyntää Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 5 §:ssä tarkoitettua selvitystä toimittajien alihankkijoiden harkinnanvaraisia poissulkemista koskevien perusteiden selvittämiseksi. Lisäksi selvitystä ei ole voinut saada kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa tai käyttöoikeussopimuksiin perustuvissa hankinnoissa. Tarkoituksenmukaista on, että mahdollisuus velvoitteidenhoitoselvityksen hyödyntämisessä annetaan myös kynnysarvon alittavissa hankinnoissa, sillä hankintojen ennakoitu arvo voi olla huomattava. Selvityksen pyytäminen on suositeltavaa etenkin sellaisilla toimialoilla, jolla esiintyy harmaata taloutta tai hankinnan ennakoidun arvon lähentyessä kansallisia kynnysarvoja.

Muutoksilla pyritään vähentämään hallinnollista työtä kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa sekä käyttöoikeussopimuksiin perustuvissa hankinnoissa, kun julkisissa hankinnoissa tarvittavat välttämättömät viranomaisselvitykset ovat suoraan hankintayksiköiden saatavilla vaivattomasti ja veloituksetta. Tällöin yrityksiltä säästyy niiden hankkimiseen ja hankintayksikölle toimittamiseen liittyvä vaiva. Tehostuva tietojenvaihto edistää lisäksi harmaan talouden torjuntaa, sillä hankintayksiköt saavat nykyistä laajemmin tietoa ehdokkaiden ja tarjoajien luotettavuuden vaarantavista mahdollisista väärinkäytöksistä ja laiminlyönneistä. Säännös mahdollistaa myös tietojen konekielisen välittämisen, mikä myös osaltaan vähentää hallinnollista työtä.

7.2 Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

20 §. *Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset.* Pykälän 1 momentin 5 kohtaa muutetaan siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 9 §:n 1 momentin 5 kohtaa.

45 §. *Puitejärjestely.* Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 42 §:n 4:ää.

52 §. *Dynaaminen hankintajärjestelmä.* Pykälän lisätään uusi 3. momentti siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 49 §:n 3 ää.

54 §. *Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen.* Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 51 §:n 2:ää.

55 §. *Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku.* Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 52 §:n 2:ää.

57 §. *Toimittajarekisteri.* Pykälän ensimmäistä momenttia täydennetään siten, että toimittajarekisteri voidaan perustaa myös kilpailullisella neuvottelumenettelyllä tai innovaatiokumppanuutena. Ehdotus perustuu erityisalojen hankintadirektiivin 2014/25/EU 44 artiklaan, jonka mukaan toimittajarekisteri voidaan toteuttaa rajoitetun ja neuvottelumenettelyn lisäksi myös kilpailullisella neuvottelumenettelyä tai innovaatiokumppanuutta käyttäen. Komissio on kiinnittänyt huomiota hankintadirektiivien kansalliseen täytäntöönpanoon ja on katsonut, ettei voimassa oleva erityisalojen hankintalaki vastaa tältä osin erityisalojen hankintadirektiivin sanamuotoa, joten sitä on täydennettävä.

Pykälään lisätään uusi 7 momentti, jossa täsmennetään toimittajarekisterin valintaa koskevasta päätöksestä tiedottamista. Komissio on kiinnittänyt huomiota hankintadirektiivien kansalliseen täytäntöönpanoon ja on katsonut, ettei voimassa oleva erityisalojen hankintalaki vastaa erityisalojen direktiivin sanamuotoa. Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä toimittajarekisteriin kahden kuukauden kuluessa toimittajarekisteriä koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta. Hankintayksikkö voi perustellusta syystä pidentää päätöksen antamista koskevaa ajankohtaa enintään kuuteen kuukauteen. Tällöin hankintayksikön tulee antaa hakijalle selvitys pidemmästä päätöksentekoajasta sekä arvio päätöksen antoajankohdasta. Päätös on annettava tiedoksi viimeistään 15 päivää päätöksen tekemisestä. Säännös perustuu erityisalojen hankintadirektiivin 75 artiklan neljänteen, viidenteen sekä kuudenteen kohtaan. Erityisalojen hankintadirektiivin 75 artiklan mukaan toimittajarekisterin perustaneiden ja sitä soveltavien hankintayksiköiden on kuuden kuukauden kuluessa annettava hakijoille tiedoksi päätöksensä näiden hyväksymisestä. Jos päätöksen tekeminen kestää yli neljä kuukautta hakemuksen esittämisestä, hankintayksikön on ilmoitettava hakijalle kahden kuukauden kuluessa hakemuksen esittämisestä perusteet pidemmälle päätöksentekoajalle sekä päivä, johon mennessä hakemus joko hyväksytään tai hylätään.

62 §. *Hankintaa koskevat ilmoitukset.* Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 58 §:n 2 momentissa säädettyä.

Pykälän 4 momenttia täydennetään 52–55 §:ssä tarkoitettuja dynaamisia hankintajärjestelmiä koskevan jälki-ilmoituksen osalta. Momenttiin lisätään nimenomainen säännös, jonka mukaan jälki-ilmoitukset voidaan tehdä dynaaminen hankintajärjestelmään perustuvien hankintojen osalta järjestelmäkohtaisesti yhteen koottuina neljännesvuosittain. Säännös perustuu erityisalo-

jen hankintadirektiivin 70 artiklan 2 kohtaan ja vastaa hankintalain 58 §:n 5 momentissa säädettyä. Muutos perustuu Euroopan komission esittämään huomioon hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta. Muutoksella saatetaan erityisalojen hankintalaki vastaamaan erityisalojen hankintadirektiivin vaatimuksia.

64 §. *Hankintailmoitusten julkaiseminen.* Pykälän 1 momenttia täydennetään siten, että suunnittelukilpailua sekä toimittajarekisteriä koskeva ennakkoilmoitus, hankintailmoitus sekä jälkiilmoitusta on toimitettava julkaistavaksi sähköisessä ilmoituskanavassa HILMAssa (www.hankintailmoitukset.fi) (kohdat 8 ja 9). Muutos vastaa pääsääntöisesti ehdotetun hankintalain 60 §:n 1 momentissa säädettyä.

83 §. *Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteet.* Pykälän ensimmäistä momenttia selkeytetään siten, että hankintayksikön on vähennettävä valittujen tarjoajien määrää etukäteen ilmoitettujen perusteiden mukaisesti myös rajoitetussa menettelyssä ja kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä sekä innovaatiokumppanuuksissa. Muutoksen taustalla on komission huomio erityisalojen hankintadirektiivien kansallisesta täytäntöönpanosta. Muutoksella saatetaan erityisalojen hankintalaki vastaamaan direktiivin vaatimuksia.

84 §. *Pakolliset poissulkemisperusteet.* Pykälän ensimmäisen momentin 4 kohtaa täydennetään vastaamaan voimassa olevan rikoslain rikosnimikkeistöä lisäämällä pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö. Muutos perustuu rikoslain (29.3.2019/368) muutokseen ja se vastaa ehdotetun hankintalain 80 §:ää.

86 §. *Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen.* Pykälän 4 momenttia selvennetään lisäksi siten, että toimittajan palkollisia poissulkemisperusteita koskeva selvitys voidaan pyytää myös alihankkijasta. Säännös perustuu erityisalojen hankintadirektiivin 88 artiklan 6 kohdan b alakohtaan, jonka nojalla hankintayksikkö voi tarkistaa perusteiden olemassaolon alihankkijoiden poissulkemiseksi direktiivin pakollisia poissulkemisperusteita koskevan 57 artiklan nojalla. Vastaava säännös sisältyy voimassa olevan erityisalojen hankintalain 82 §:ään. Jotta hankintayksikkö voisi käyttää lainsäädännössä sille luotua oikeutta, on sen saatava myös alihankkijoista välttämättömät rikosrekisteritiedot. Mikäli alihankkijan kohdalla poissulkuperusteen edellytykset täyttyvät on hankintayksikön vaadittava, että tarjoaja korvaa alihankkijan, jonka osalta tarkistuksessa on todettu pakollisia poissulkemisperusteita.

Muutos vastaa ehdotetun hankintalain 88 §:ää.

107 §. *Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset.* Pykälän 1 momenttia muutetaan siten, että se vastaa ehdotetun hankintalain 116 §:n 1 momentissa säädettyä.

112 §. *Määräajat.* Pykälän toista momenttia muutetaan siten, että momentissa korjataan virheellinen viittaus edelliseen momenttiin.

120 §. *Odotusaika.* Pykälän 1 momenttia selkeytetään odotusajan laskemisen osalta. Ehdotuksen mukaan odotusaika lasketaan samalla tavoin kuin määräaikojen laskemisesta annetussa laissa (150/1930) säädetään ja näin vastaa valitusajan laskemista koskevaa sääntelyä. Muutoksen tavoitteena on selkeyttä sitä ajankohtaa, jolloin hankintayksikkö voi tehdä sopimuksen. Hankintalainuudistuksessa hankintamenettelyssä noudatettavia vähimmäismääräaikoja lyhennettiin 21 päivästä 14 päivään. Voimassa olevan sanamuoto on kuitenkin voinut johtaa tilanteisiin, joissa säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain mukaisesti valituksen tai oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty 14 vuorokauden määräaika saattaa viikonloppujen ja pyhäpäivien johdosta pidentyä tapauskohtaisesti useillakin vuorokausilla, kun taas hankintalain mukainen odotusaika on aina 14 vuorokautta. Tämä on saattanut mahdollistaa sellaisen tilanteen,

jossa 14 päivän odotusaika on jo päättynyt, mutta määräaika oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle markkinaoikeudelle on edelleen kesken viikonlopun tai pyhäpäivien johdosta. Koska hankintasopimuksen tosiasialliset oikeusvaikutukset voivat alkaa aikaisintaan valitusajan kuluttua umpeen, tulee sekä odotusajan että valitusajan laskentatavat olla yhteneväiset. Ehdotettavalla säännöksellä selkeytetään tilannetta, jossa odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai. Tällöin hankintasopimuksen saa tehdä ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Muutos vastaa ehdotetun hankintalain 129 §:ää.

7.3 Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista

47 §. *Eräisiin rikoksiin syyllistyneiden ehdokkaiden ja tarjoajien sulkeminen tarjouskilpailusta.* Pykälän ensimmäisen momentin 3 kohtaa täydennetään vastaamaan voimassa olevan rikoslain rikosnimikkeistöä lisäämällä pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö. Muutos perustuu rikoslain muutokseen 29.3.2019/368.

7.4 Rikosrekisterilaki

6 b §. Pykälän 1 momenttia muutetaan siten, että hankintalainsäädännössä määriteltyjen ehdokkaan ja tarjoajan lisäksi myös näiden alihankkija saa julkisen hankinnan hankintamenettelyä varten poissulkemisen edellytysten selvittämiseksi rikosrekisterin otteen. Säännös perustuu EU:n hankintadirektiivin 2014/24/EU 71 artiklan 6 kohdan b alakohtaan, jonka nojalla hankintayksikkö voi tarkistaa perusteiden olemassaolon alihankkijoiden poissulkemiseksi direktiivin pakollisia poissulkemisperusteita koskevan 57 artiklan nojalla. Vastaava määräys sisältyy erityisalojen hankintadirektiivin 2014/25/EU 88 artiklan 6 kohdan b alakohtaan. Vastaavat säännökset sisältyvät voimassa olevan hankintalain 78 §:ään sekä erityisalojen hankintalain 82 §:ään. Jotta hankintayksikkö voi käyttää lainsäädännössä sille luotua oikeutta, on sen saatava myös alihankkijoista välttämättömät rikosrekisteritiedot.

Pykälän toisen momentin 4 kohtaa täydennetään vastaamaan voimassa olevan rikoslain rikosnimikkeistöä lisäämällä pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö. Muutos perustuu rikoslain muutokseen 29.3.2019/368.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.3.2021.

Vastaavasti kansallisia hankintoja koskeva jälki-ilmoittaminen voidaan toteuttaa, kun sitä koskeva tietoalusta on toteutettu.

9 Toimeenpano ja seuranta

Sähköisiä tietojärjestelmiä koskeva kehitystyö on parhaillaan käynnissä yhteistyössä eri viranomaisten kanssa ja niiden käyttöönoton arvioidaan olevan mahdollista vuoden 2020 aikana.

10 Suhde perustuslakiin

Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä yleensä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen

välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojenluovuttamismahdollisuus ovat valiokunnan mukaan voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta tarpeellisiin tietoihin, jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (PeVL 17/2016 vp). Perustuslakivaliokunta on katsonut myös, että salassapitosäännösten edelle menevässä tietojensaantioikeudessa on viime kädessä kysymys siitä, että tietoihin oikeutettu viranomainen omine tarpeineen syrjäyttää ne perusteet ja intressit, joita tiedot omaavaan viranomaiseen kohdistuvan salassapidon avulla suojataan. Hankintalain 88 §:ssä ja 171 §:ssä sekä rikosrekisterilain 6 b §:ssä säädetään hankintaviranomaisen oikeudesta saada pakollisia ja harkinnanvaraisia poissulkemisperusteiden tarkistamista koskevien toimien suorittamiseksi välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä. Hankintalain 80 § ja erityisalojen hankintalain 84 §:ssä on yksilöity ne rikokset, joita koskevat rikosrekisteritiedot on tarkistettava. Vastaavasti rikosrekisterilain 6 b §:ssä on yksilöity ne rikokset, jotka hankintamenettelyä varten toimitettavasta rikosrekisteriotteesta on käytävä ilmi. Hankintalain 80 § 1 momentissa on yksilöity se henkilöpiiri, joista tiedot on tarkistettava. Rikosrekisteriotteiden käsittelystä sekä sen hävittämisestä tai palauttamisesta säädellään hankintalain 88 §:ssä. Muutosehdotuksessa esitetään hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain muuttamista siten, että hankintayksiköt voivat tarkistaa pakollisten poissulkemisperusteiden olemassaolon myös ehdokkaan tai tarjoajan alihankkijasta hankintalain 78 § ja erityisalojen hankintalain 82 § mukaisesti. Esitetyt henkilötietojen käsittelyä koskeva prosessi on kuvattu täsmällisesti ja tarkkarajaisesti. Välttämättömyysvaatimuksen voidaan katsoa täyttävän perustuslain 10 §:n vaatimukset.

Hallituksen käsityksen mukaan ehdotukset ovat perustuslain mukaisia, ja lakiehdotus voidaan säätää tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annetun lain (1397/2016) 9 §:n 1 momentin 5 kohta, 25 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentin 2 kohta, 34 §:n 4 momentti, 36 §:n 2 ja 3 momentti, 42 §:n 4 momentti, 51 §:n 2 momentti, 52 §:n 2 momentti, 58 §:n 2 ja 5 momentti, 60 §:n 1 momentin 7 kohta, 80 §:n 1 momentin 4 kohta, 88 §:n 4 momentti, 114 §:n 2 momentti, 116 §, 129 §:n 1 momentti, 136 §:n 4 momentti, 143 §:n 14 kohta, 163 §:n otsikko, 171 § ja liitteen E 2 kohta,

sellaisena kuin niistä on 163 §:n otsikko laissa 844/2019, ja

lisätään 49 §:ään uusi 3 momentti, 60 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta, 81 §:ään uusi 5 momentti, 101 §:ään 3 uusi momentti, 143 §:ään uusi 15 ja 16 kohta sekä lakiin uusi liite F seuraavasti:

9 §

Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

— —

5) asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetun asianajajan eikä luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja –avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;

— —

25 §

Kansalliset kynnysarvot

— —

Ellei tässä laissa toisin säädetä, tätä lakia ei sovelleta hankintasopimuksiin tai käyttöoikeussopimuksiin, joiden ennakoitu arvo alittaa kansalliset kynnysarvot.

30 §

Ennakoidun arvon laskeminen sopimuskaudelta

— —

Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavara- tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä:

— —

2) niiden hankintojen ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä toimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana taikka sitä seuraavan talousarviokauden aikana, jos tämä on pitempi kuin 12 kuukautta.

— —

34 §

Neuvottelumenettely

— —

Neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa tai muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyä menettelyä sekä niissä esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia ja arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.

— —

36 §

Kilpailullinen neuvottelumenettely

— —

Hankintayksikkö voi valita kilpailullisen neuvottelumenettelyn 34 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena tulee käyttää 93 §:ssä tarkoitettua parasta hinta-laatusuhdetta.

Kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa esitettyä menettelyä sekä niissä esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia ja arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.

— —

42 §

Puitejärjestely

— —

Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu ja joiden yhteenlaskettu hankintojen enimmäismäärä taikka enimmäisarvo on ilmoitettu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

— —

49 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

— —

Dynaamisen hankintajärjestelmän perustanut hankintayksikkö voi tilapäisesti sulkea järjestelmän milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea

dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa. Dynaamisen hankintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.

51 §

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen

— —

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus saapuu järjestelmän ollessa suljettuna, järjestelmän uudelleen avaamisesta. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen, taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

52 §

Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku

— —

Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä ehdokkaita toimittamaan 87 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 88 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset. Selvitysten antamiseen on varattava kohtuullinen aika, jonka on kuitenkin oltava vähintään 5 työpäivää pyynnön esittämispäivästä.

— —

58 §

Hankinnasta ilmoittaminen

— —

Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi ennakkoilmoituksen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja 3 kohdassa tarkoitetusta käyttöoikeussopimuksesta. Lisäksi hankintayksikkö voi julkaista suorahankintailmoituksen 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Dynaamisen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen osalta hankintayksikkö voi kuitenkin toimittaa jälki-ilmoitukset julkaistavaksi vaihtoehtoisesti myös yhteen koottuina neljännesvuosittain 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttö-

oikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle. Jälki-ilmoitusvelvollisuus koskee myös hankintoja, joista on julkaistu pelkästään ennakkoilmoitus eikä lainkaan hankintailmoitusta.

60 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Seuraavat 58 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti internetosoitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen niille 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiolomakkeita:

— —

7) 1–4 ja 8 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus;
8) suunnittelukilpailuja koskeva ilmoitus.

— —

80 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas, tarjoaja tai alihankkija tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas, tarjoaja tai alihankkija taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:

— —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö;

— —

81 §

Harkinnanvaraiset poissulkuperusteet

— —

Hankintayksikkö voi soveltaa 1 momentissa säädettyä myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.

88 §

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 80 §:ssä tarkoitettujen pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote taikka ehdokkaan tai tarjoajan tai tämän alihankkijan tai sen hallinto-, johto- tai

valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja tai tämän alihankkija ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan tai tämän alihankkijan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

— —

101 §

Hankinnasta ilmoittaminen

— —

Hankintayksikkö voi julkaista jälki-ilmoituksen tämän luvun mukaisesta hankinnasta ja suunnittelukilpailusta. Ilmoitus tulee toimittaa neljän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona kyseistä hankintaa koskeva hankintasopimus on tehty. Hankintayksikkö voi toimittaa ilmoitukset joko yksittäisinä ilmoituksina tai yhteen koottuna.

114 §

Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen

— —

Hankintayksikön tulee soveltaa 80 §:ssä ja se voi soveltaa 81 §:ssä säädettyjä poissulkemisperusteita ehdokkaisiin ja tarjoajiin. Poissulkemisperusteita voidaan soveltaa myös alihankkijoihin. Ehdokkaiden ja tarjoajien taikka näiden alihankkijoiden korjaaviin toimenpiteisiin ja soveltuvuutta koskevien vaatimusten asettamiseen voidaan soveltaa, mitä 82—86 sekä 88 §:ssä säädetään.

116 §

Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1, 2, 8 ja 14–17 luvussa, lukuun ottamatta 12 §:n 1 momenttia ja 124 sekä 170 §:ää, säädetään, sovelletaan sellaisiin käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetyn kynnysarvon suuruisia, mitä tässä luvussa säädetään. Käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 26, 28, 31, 67–69, 71, 73, 77–83, 91 ja 92 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa mainittuja lukuja ja lainkohtia sovelletaan myös liitteessä F lueteltuja palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin. Näitä palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 108 ja 110 §:ssä säädetään.

129 §

Odotusaika

EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa sekä kansallisen kynnysarvon ylittävässä liitteen E mukaisessa palveluhankinnassa tai käyttöoikeussopimuksessa voidaan tehdä sopimus aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi *(odotusaika)*. Jos odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintasopimuksen tehdä aikaisintaan ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

— —

136 §

Hankintasopimuksen muuttaminen sopimuskauden aikana

— —

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksen arvon tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen arvosta. Jos 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella.

— —

143 §

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

— —

14) toimivaltaiselle lupa- ja valvontaviranomaiselle liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaista liikenneluvan myöntämistä ja peruuttamista varten;

15) Valtiontalouden tarkastusvirastolle valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) säädettyjä tarkastustehtäviä varten;

16) aluehallintovirastoille tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten.

163 §

Muutoksenhakukielto

— —

171 §

Oikeus tietojen saantiin

Edellä 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetulla hankintayksiköllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:ssä tarkoitetuista yrityksistä ja yhteisöistä 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi. Tiedot voidaan antaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä ja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Tieto on oikeus saada myös tarjoajan alihankkijasta 78 § mukaisten alihankkijan poissulkemista koskevien perusteiden tarkistamiseksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, voidaan soveltaa myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liite E

Lain 107 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 – 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];

Liite F

Lain 116 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut

1) terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut ja niihin liittyvät palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Kotiapulaisten hankintapalvelut]; 79624000-4 [Sairaanhoitohenkilöstön hankintapalvelut] ja 79625000-1 [Hoitohenkilöstön hankintapalvelut] 85000000-9–85323000-9; 85143000-3; 98133100-5, 98133000-4; 98200000-5; 98500000-8 [Yksityishenkilöitä työllistävät kotitaloudet] ja 98513000- 2– 98514000-9 [Työvoimapalvelut kotitalouksille, Henkilöstönvälityspalvelut kotitalouksille, Toimistotyöntekijöiden välityspalvelut kotitalouksille, Tilapäistyöntekijät kotitalouksille, Kotiapupalvelut ja Kotipalvelut];
2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1–92342200-2; 9236000–92700000-8ja 92700000-8; 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];
3) pakollisen sosiaaliturvan palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodiin 75300000-9, jos ne kuuluvat lain soveltamisalaan;

4) sosiaalietuuspalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1;
5) muut yhteisöön liittyvät, yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut, mukaan lukien ammattiyhdistysten, poliittisten järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden erilaisten yhdistysten tarjoamat palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 ja 98130000-3;
6) uskonnollisten järjestöjen palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodiin 98131000-0;
7) hotelli- ja ravintolapalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 55100000-1–55410000-7; 55521000-8–55521200-0 [55521000-8 Ateriapalvelut kotitalouksille, 55521100-9 Aterioiden kotiinkuljetuspalvelu, 55521200-0 Ateriakuljetuspalvelut] 55520000-1 Ateriapalvelut, 55522000-5 Muonituspalvelut kuljetusyrityksille, 55523000-2 Muiden yritysten tai muiden laitosten ateriapalvelut, 55524000-9 Kouluruokailupalvelut 55510000-8 Ruokalapalvelut, 55511000-5 Henkilöstöruokaloiden ja muiden rajoitetulle asiakaskunnalle tarkoitettujen kahviloiden palvelut, 55512000-2 Ruokalanhoito, 55523100-3 Kouluruokailupalvelut;
8) oikeudelliset palvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 9 §:n nojalla, ja jos ne kuuluvat CPV-koodeihin 79100000-5–79140000-7; 75231100-5;
9) muita hallinnolliset ja valtionhallinnon palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75100000-7–75120000-3; 75123000-4; 75125000-8–75131000-3;
10) yhteiskunnalle tuotettavat palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75200000-8– 75231000-4;
11) vankilapalvelut, yleiseen turvallisuuteen liittyvät ja pelastuspalvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 9 §:n nojalla, ja jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75231210-9–75231230-5; 75240000-0–75252000-7; 794300000-7; 98113100-9;
12) tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 79700000-1– 79721000-4 [Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, Turvallisuuspalvelut, Hälytysjärjestelmän valvonta, Vartiointipalvelut, Valvontapalvelut, Seurantajärjestelmään liittyvät palvelut, Karkurien jäljityspalvelut, Partiointipalvelut, Henkilökorttien myöntämispalvelut, Tutkintapalvelut ja Etsivätoimistopalvelut] 79722000-1 [Grafologiapalvelut], 79723000-8 [Jäteanalyysipalvelut];
13) kansainväliset palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 98900000-2 [Ulkopuolisten järjestöjen ja toimielinten palvelut] ja 98910000-5 [Kansainvälisten järjestöjen ja toimielinten palvelut];
14) postipalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 64000000-6 [Posti- ja televiestintäpalvelut], 64100000-7 [Posti- ja pikalähettipalvelut], 64110000-0 [Postipalvelut], 64111000-7 [Sanoma- ja aikakauslehtiin liittyvät postipalvelut], 64112000-4 [Kirjelähetyksiin liittyvät postipalvelut], 64113000-1 [Paketteihin liittyvät postipalvelut], 64114000- 8 [Postitoimistopalvelut], 64115000-5 [Postilokerojen vuokrauspalvelut], 64116000-2 [Poste restante -palvelut], 64122000-7 [Toimiston sisäiset posti- ja lähettipalvelut]; taikka
15) sekalaiset palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 50116510-9 [Autonrenkaiden pinnoitus], 71550000-8 [Sepän palvelut].

2.

Laki

vesi-ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annetun lain (1398/2016) 20 §:n 1 momentin 5 kohta, 45 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 2 ja 4 momentti, 64 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 kohta, 83 §:n 1 momentti, 84 §:n 1 momentin 4 kohta, 86 §:n 4 momentti, 107 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti ja liitteen C 2 kohta sekä

lisätään 52 §:ään uusi 3 momentti, 57 §:ään uusi 7 ja 8 momentti ja 64 §:n 1 momenttiin uusi 8 ja 9 kohta seuraavasti:

20 §

Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

— —

5) asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetun asianajajan eikä luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja –avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;

— —

45 §

Puitejärjestely

— —

Hankintayksikön on valittava toimittajat puitejärjestelyyn tämän lain mukaisella hankintamenettelyllä noudattaen, mitä hankintamenettelyjen käyttöedellytyksistä ja kilpailutuksen menettelyvelvoitteista säädetään. Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu ja joiden yhteenlaskettu hankintojen enimmäismäärä taikka enimmäisarvo on ilmoitettu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

— —

52 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

— —

Dynaamisen hankintajärjestelmän perustanut hankintayksikkö voi tilapäisesti sulkea järjestelmän milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa. Dynaamisen hankintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.

54 §

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen

— —

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus saapuu järjestelmän suljettuna ollessa, järjestelmän uudelleen avaamisesta. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen, taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

55 §

Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku

— —

Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä ehdokkaita toimittamaan 85 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 86 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset. Selvitysten antamiseen on varattava kohtuullinen aika, jonka on kuitenkin oltava vähintään 5 työpäivää pyynnön esittämispäivästä.

— —

57 §

Toimittajarekisteri

Julkisten hankintojen tekemiseksi hankintayksiköllä voi olla toimittajarekisteri. Jos tarjouskilpailusta on ilmoitettu toimittajarekisterin käyttämistä koskevalla ilmoituksella, hankintayksikön on valittava tarjouskilpailuun osallistujat rajoitetulla menettelyllä, neuvottelumenettelyllä tai kilpailullisella neuvottelumenettelyllä taikka innovaatiokumppanuudella rekisteriin merkittyjen joukosta. Toimittajarekisterissä voi olla myös luonnollisten henkilöiden kelpoisuutta koskevia tietoja, jotka he itse ovat hankintayksikölle toimittajarekisteriä varten toimittaneet. Toimittajarekisterissä voidaan käyttää erilaisia luokituksia. Luokitukselle tai toimittajarekisteriin hyväksymiselle asetetut ehdot eivät saa olla syrjiviä. Toimittajarekisterissä tehtävissä tarjouskilpailuissa voi olla eri vaiheita.

— —

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä toimittajarekisteriin kahden kuukauden kuluessa toimittajarekisteriä koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta.

Hankintayksikkö voi perustellusta syystä pidentää päätöksen antamista koskevaa aikaa enintään kuuteen kuukauteen. Tällöin hankintayksikön tulee antaa hakijalle selvitys pidemmästä päätöksentekoajasta sekä arvio päätöksen antoajankohdasta. Päätös on annettava tiedoksi viimeistään 15. päivänä päätöksen tekemisestä.

62 §

Hankintaa koskevat ilmoitukset

— —

Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi myös kausi-ilmoituksen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta tai suorahankintaa koskevan ilmoituksen 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvien hankintojen tekemistä koskevat jälki-ilmoitukset voidaan kuitenkin vaihtoehtoisesti toimittaa julkaistavaksi yhteen koottuina neljännesvuosittain. Kootut jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle.

64 §

Hankintailmoituksen julkaiseminen

Seuraavat 62 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti internetosoitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen niille 63 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiolomakkeita:

— —

7) 1–4 ja 8 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus;
8) suunnittelukilpailuja koskeva ilmoitus;
9) toimittajarekisteriä koskeva ilmoitus.

83 §

Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteet

Hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja. Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteiden on oltava toimittajien saatavilla. Rajoitetussa menettelyssä, neuvottelumenettelyssä, kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä sekä innovaatiokumppanuudessa hankintayksikön on tarvittaessa vähennettävä valittujen tarjoajien määrää etukäteen ilmoitettujen perusteiden mukaisesti.

— —

84 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:

— —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä

tarkoitettu törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö;

— —

86 §

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 84 §:ssä tarkoitettujen pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote taikka tarjoajan tai tämän alihankkijan tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja tai tämän alihankkija ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan tai tämän alihankkijan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

— —

107 §

Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1–3, 7, 12 ja 13 luvussa, lukuun ottamatta 14, 16 ja 17 §:ää, 22 §:n 1 momenttia sekä 115 ja 129 §:ää säädetään, sovelletaan sellaisiin käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 13 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyn kynnysarvon suuruisia, mitä tässä luvussa säädetään. Käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 71–73, 77, 79, 81–84, 89 ja 90 §:ssä säädetään.

— —

120 §

Odotusaika

Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi *(odotusaika)*. Jos odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintasopimuksen tehdä aikaisintaan ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liite C

Lain 98 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 – 79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 – 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];

3.

Laki

julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 47 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

47 §

Eräisiin rikoksiin syyllistyneiden ehdokkaiden ja tarjoajien sulkeminen tarjouskilpailusta

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta:

— —

3) rikoslain 29 luvun 1 §:n mukainen veropetos, 29 luvun 2 §:n mukainen törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n mukainen avustuspetos, 29 luvun 6 §:n mukainen törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n mukainen avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:n mukainen törkeä avustuksen väärinkäyttö;

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 b §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1399/2016, seuraavasti:

6 b §

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 4 §:ssä, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 4 §:ssä, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 2 artiklassa sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 2 artiklassa tarkoitetut ehdokas ja tarjoaja sekä näiden alihankkija saavat julkisen hankinnan hankintamenettelyä varten poissulkemisen edellytysten selvittämiseksi rikosrekisterin otteen sellaisesta yksityisestä henkilöstä, joka on ehdokkaan, tarjoajan tai näiden alihankkijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisessä yrityksessä tai yhteisössä. Otteen antaminen edellyttää henkilön suostumusta.

Otteeseen merkitään tiedot lainvoimaisesta päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu:

— —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:n mukainen veropetos, 29 luvun 2 §:n mukainen törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n mukainen avustuspetos, 29 luvun 6 §:n mukainen törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n mukainen avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:n mukainen törkeä avustuksen väärinkäyttö;

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 10.12.2020

Pääministeri

Sanna Marin

Työministeri Tuula Haatainen

Liite
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annetun lain (1397/2016) 9 §:n 1 momentin 5 kohta, 25 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentin 2 kohta, 34 §:n 4 momentti, 36 §:n 2 ja 3 momentti, 42 §:n 4 momentti, 51 §:n 2 momentti, 52 §:n 2 momentti, 58 §:n 2 ja 5 momentti, 60 §:n 1 momentin 7 kohta, 80 §:n 1 momentin 4 kohta, 88 §:n 4 momentti, 114 §:n 2 momentti, 116 §, 129 §:n 1 momentti, 136 §:n 4 momentti, 143 §:n 14 kohta, 163 §:n otsikko, 171 § ja liitteen E 2 kohta,

sellaisena kuin niistä on 163 §:n otsikko laissa 844/2019, ja

lisätään 49 §:ään uusi 3 momentti, 60 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta, 81 §:ään uusi 5 momentti, 101 §:ään 3 uusi momentti, 143 §:ään uusi 15 ja 16 kohta sekä lakiin uusi liite F seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
9 §	9 §
Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset	*Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset*
Tätä lakia ei sovelleta:	Tätä lakia ei sovelleta:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
5) luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja –avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;	5) *asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetun asianajajan eikä* luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja –avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
25 §	25 §
Kansalliset kynnysarvot	*Kansalliset kynnysarvot*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Tätä lakia ei sovelleta hankintasopimuksiin tai käyttöoikeussopimuksiin, joiden ennakoitu arvo alittaa kansalliset kynnysarvot.	*Ellei tässä laissa toisin säädetä,* tätä lakia ei sovelleta hankintasopimuksiin tai käyttöoikeussopimuksiin, joiden ennakoitu arvo alittaa kansalliset kynnysarvot.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
30 §	30 §
Ennakoidun arvon laskeminen sopimuskaudelta	*Ennakoidun arvon laskeminen sopimuskaudelta*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavara- tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä:	Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavara- tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2) niiden hankintojen ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä toimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana, taikka jos kysymys on yli 12 kuukautta voimassa olevasta sopimuksesta, sitä seuraavan talousarviokauden aikana.	2) niiden hankintojen ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä toimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana taikka *sitä seuraavan talousarviokauden aikana, jos tämä on pitempi kuin 12 kuukautta.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
34 §	34 §
Neuvottelumenettely	*Neuvottelumenettely*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia sekä arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.	Neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa *tai muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyä menettelyä sekä niissä* esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia *ja* arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
36 §	36 §
Kilpailullinen neuvottelumenettely	*Kilpailullinen neuvottelumenettely*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki

Hankintayksikkö voi valita kilpailullisen neuvottelumenettelyn 34 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena tulee käyttää 93 §:ssä tarkoitettua parasta hinta-laatusuhdetta.

Kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia sekä arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.

— — — — — — — — — — — — — — —

42 §

Puitejärjestely

— — — — — — — — — — — — — — —

Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

— — — — — — — — — — — — — — —

49 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Hankintayksikkö voi valita kilpailullisen neuvottelumenettelyn 34 §:n 2 *ja 3* momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena tulee käyttää 93 §:ssä tarkoitettua parasta hinta-laatusuhdetta.

Kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa *esitettyä menettelyä sekä niissä* esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia ja arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.

— — — — — — — — — — — — — — —

42 §

Puitejärjestely

— — — — — — — — — — — — — — —

Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu *ja joiden yhteenlaskettu hankintojen enimmäismäärä taikka enimmäisarvo on ilmoitettu* puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

— — — — — — — — — — — — — — —

49 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

— — — — — — — — — — — — — — —

Dynaamisen hankintajärjestelmän perustanut hankintayksikkö voi tilapäisesti sulkea järjestelmän milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajär-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	jestelmää perustettaessa. Dynaamisen hankintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.
51 §	51 §
Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen	*Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja, muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.	Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta *tai, jos hakemus saapuu järjestelmän ollessa suljettuna, järjestelmän uudelleen avaamisesta*. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen, taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.
52 §	52 §
Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku	*Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä ehdokkaita toimittamaan 87 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 88 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset viiden päivän kuluessa pyynnön esittämispäivästä.	Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä ehdokkaita toimittamaan 87 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 88 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset. *Selvitysten antamiseen on varattava kohtuullinen aika, jonka on kuitenkin oltava vähintään 5 työpäivää* pyynnön esittämispäivästä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
58 §	58 §
Hankinnasta ilmoittaminen	*Hankinnasta ilmoittaminen*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi ennakkoilmoituksen ja suorahankintailmoituksen 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.	Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi ennakkoilmoituksen *1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja 3 kohdassa tarkoitetusta käyttöoikeussopimuksesta. Lisäksi hankintayksikkö voi julkaista* suorahankintailmoituksen 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle. Jälki-ilmoitusvelvollisuus koskee myös hankintoja, joista on julkaistu pelkästään ennakkoilmoitus eikä lainkaan hankintailmoitusta.	Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. *Dynaamisen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen osalta hankintayksikkö voi kuitenkin toimittaa jälki-ilmoitukset julkaistavaksi vaihtoehtoisesti myös yhteen koottuina neljännesvuosittain 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.* Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle. Jälki-ilmoitusvelvollisuus koskee myös hankintoja, joista on julkaistu pelkästään ennakkoilmoitus eikä lainkaan hankintailmoitusta.
60 §	60 §
Hankintailmoitusten julkaiseminen	*Hankintailmoitusten julkaiseminen*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Seuraavat 58 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen niille 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiolomakkeita:	Seuraavat 58 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen niille 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiolomakkeita:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
7) 1–4 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus.	7) 1–4 *ja 8* kohtaa koskeva jälki-ilmoitus*;* *8) suunnittelukilpailuja koskeva ilmoitus.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
80 §	80 §
Pakolliset poissulkemisperusteet	*Pakolliset poissulkemisperusteet*
Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:	Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas, tarjoaja *tai alihankkija* tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas, tarjoaja *tai alihankkija* taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos tai 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö;	4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö *tai 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö*;
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
81 §	81 §
Harkinnanvaraiset poissulkuperusteet	*Harkinnanvaraiset poissulkuperusteet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Hankintayksikkö voi soveltaa 1 momentissa säädettyä myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.
88 §	88 §

Voimassa oleva laki

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 80 §:ssä tarkoitettujen pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote rikosrekisteristä taikka ehdokkaan tai tarjoajan tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

— — — — — — — — — — — — — — —

101 §

Hankinnasta ilmoittaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikkö voi julkaista hankintailmoituksen myös muussa tarkoituksenmukaisessa tiedotusvälineessä. Ilmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Ehdotus

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 80 §:ssä tarkoitettujen pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote taikka ehdokkaan tai tarjoajan *tai tämän alihankkijan* tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja *tai tämän alihankkija* ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan *tai tämän alihankkijan* sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

— — — — — — — — — — — — — — —

101 §

Hankinnasta ilmoittaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikkö voi julkaista *jälki-ilmoituksen tämän luvun mukaisesta hankinnasta ja suunnittelukilpailusta. Ilmoitus tulee toimittaa neljän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona kyseistä hankintaa koskeva hankintasopimus on tehty. Hankintayksikkö voi toimittaa ilmoitukset*

Voimassa oleva laki

114 §

Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön tulee soveltaa 80 §:ssä ja se voi soveltaa 81 §:ssä säädettyjä poissulkemisperusteita. Ehdokkaiden ja tarjoajien korjaaviin toimenpiteisiin ja soveltuvuutta koskevien vaatimusten asettamiseen voidaan soveltaa, mitä 82–86 §:ssä säädetään.

116 §

Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1, 2, *4,* 8 ja 14–17 luvussa säädetään, lukuun ottamatta 12 §:n 1 momenttia ja 124 sekä 170 §:ää käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetyn kynnysarvon suuruisia, sovelletaan tämän luvun säännöksiä. Käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 31, 67–69, 71, 73, 77–83, 91 ja 92 §:ssä säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös liitteessä E lueteltuja palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin. Näitä palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 108 ja 110 §:ssä säädetään.

129 §

Odotusaika

EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa sekä kansallisen kynnysarvon ylittävässä liitteen E palveluhankinnassa tai käyttöoikeussopimuksessa voidaan tehdä sopimus aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai

Ehdotus

joko yksittäisinä ilmoituksina tai yhteen koottuna.

114 §

Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön tulee soveltaa 80 §:ssä ja se voi soveltaa 81 §:ssä säädettyjä poissulkemisperusteita ehdokkaisiin ja tarjoajiin. *Poissulkemisperusteita voidaan soveltaa myös alihankkijoihin.* Ehdokkaiden ja tarjoajien *taikka näiden alihankkijoiden* korjaaviin toimenpiteisiin ja soveltuvuutta koskevien vaatimusten asettamiseen voidaan soveltaa, mitä 82—86 *sekä 88* §:ssä säädetään.

116 §

Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1, 2, 8 ja 14–17 luvussa, *lukuun ottamatta 12 §:n 1 momenttia ja 124 sekä 170 §:ää, säädetään, sovelletaan sellaisiin* käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetyn kynnysarvon suuruisia, mitä tässä luvussa säädetään. Käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä *26, 28,* 31, 67–69, 71, 73, 77–83, 91 ja 92 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa *mainittuja lukuja ja lainkohtia sovelletaan myös liitteessä F* lueteltuja palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin. Näitä palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 108 ja 110 §:ssä säädetään.

129 §

Odotusaika

EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa sekä kansallisen kynnysarvon ylittävässä liitteen E *mukaisessa* palveluhankinnassa tai käyttöoikeussopimuksessa voidaan tehdä sopimus aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä,

Voimassa oleva laki

tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi (*odotusaika*).

— — — — — — — — — — — — — —

136 §

Hankintasopimuksen muuttaminen sopimuskauden aikana

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksen arvo tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen *tai käyttöoikeusurakan* arvosta. Jos 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella.

— — — — — — — — — — — — — —

143 §

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

— — — — — — — — — — — — — —

14) toimivaltaiselle lupa- ja valvontaviranomaiselle kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annetun lain (693/2006) ja joukkoliikennelain (503/2008) mukaista liikenneluvan myöntämistä ja peruuttamista varten.

Ehdotus

kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi *(odotusaika). Jos odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintasopimuksen tehdä aikaisintaan ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.*

— — — — — — — — — — — — — —

136 §

Hankintasopimuksen muuttaminen sopimuskauden aikana

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksen arvon tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen arvosta. Jos 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella.

— — — — — — — — — — — — — —

143 §

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

— — — — — — — — — — — — — —

14) toimivaltaiselle lupa- ja valvontaviranomaiselle *liikenteen palveluista annetun lain (320/2017)* mukaista liikenneluvan myöntämistä ja peruuttamista varten*;*

15) Valtiontalouden tarkastusvirastolle valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) säädettyjä tarkastustehtäviä varten;

Voimassa oleva laki

163 §

Valitusperusteeseen perustuva *muutoksenhakukielto*

— — — — — — — — — — — — — — —

171 §

Oikeus tietojen saantiin

Edellä 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetulla hankintayksiköillä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:ssä tarkoitetuista yrityksistä ja yhteisöistä 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi. Tiedot voidaan antaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä ja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Liite E

Lain 107 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

— — — — — — — — — — — — — — —

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleis-

Ehdotus

16) aluehallintovirastoille tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten.

163 §

M*uutoksenhakukielto*

— — — — — — — — — — — — — — —

171 §

Oikeus tietojen saantiin

Edellä 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetulla hankintayksiköllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:ssä tarkoitetuista yrityksistä ja yhteisöistä 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi. Tiedot voidaan antaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä ja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. *Tieto on oikeus saada myös tarjoajan alihankkijasta 78 § mukaisten alihankkijan poissulkemista koskevien perusteiden tarkistamiseksi.*

Mitä 1 momentissa säädetään, voidaan soveltaa myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.

Liite E

Lain 107 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

— — — — — — — — — — — — — — —

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleis-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
sivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 *ja* 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];	sivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 – 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
.

2.

Laki

vesi-ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annetun lain (1398/2016) 20 §:n 1 momentin 5 kohta, 45 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 2 ja 4 momentti, 64 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 kohta, 83 §:n 1 momentti, 84 §:n 1 momentin 4 kohta, 86 §:n 4 momentti, 107 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti ja liitteen C 2 kohta sekä

lisätään 52 §:ään uusi 3 momentti, 57 §:ään uusi 7 ja 8 momentti ja 64 §:n 1 momenttiin uusi 8 ja 9 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
20 §	20 §

Voimassa oleva laki

Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

— — — — — — — — — — — — — — —

5) luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;

— — — — — — — — — — — — — — —

45 §

Puitejärjestely

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön on valittava toimittajat puitejärjestelyyn tämän lain mukaisella hankintamenettelyllä noudattaen, mitä hankintamenettelyjen käyttöedellytyksistä ja kilpailutuksen menettelyvelvoitteista säädetään. Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

— — — — — — — — — — — — — — —

52 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

— — — — — — — — — — — — — — —

5) *asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetun asianajajan eikä* luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja –avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;

— — — — — — — — — — — — — — —

45 §

Puitejärjestely

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön on valittava toimittajat puitejärjestelyyn tämän lain mukaisella hankintamenettelyllä noudattaen, mitä hankintamenettelyjen käyttöedellytyksistä ja kilpailutuksen menettelyvelvoitteista säädetään. Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu *ja joiden yhteenlaskettu hankintojen enimmäismäärä taikka enimmäisarvo* on ilmoitettu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

— — — — — — — — — — — — — — —

52 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

— — — — — — — — — — — — — — —

Dynaamisen hankintajärjestelmän perustanut hankintayksikkö voi tilapäisesti sulkea järjestelmän milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa. Dynaamisen han-

Voimassa oleva laki

54 §

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja, muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

55 §

Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä ehdokkaita toimittamaan 85 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 86 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset viiden päivän kuluessa pyynnön esittämispäivästä.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

kintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.

54 §

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta *tai, jos hakemus saapuu järjestelmän suljettuna ollessa, järjestelmän uudelleen avaamisesta*. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen, taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

55 §

Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä ehdokkaita toimittamaan 85 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 86 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset. *Selvitysten antamiseen on varattava kohtuullinen aika, jonka on kuitenkin oltava vähintään 5 työpäivää* pyynnön esittämispäivästä.

— — — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki

57 §

Toimittajarekisteri

Julkisten hankintojen tekemiseksi hankintayksiköllä voi olla toimittajarekisteri. Jos tarjouskilpailusta on ilmoitettu toimittajarekisterin käyttämistä koskevalla ilmoituksella, hankintayksikön on valittava tarjouskilpailuun osallistujat rajoitetulla menettelyllä tai neuvottelumenettelyllä rekisteriin merkittyjen joukosta. Toimittajarekisterissä voi olla myös luonnollisten henkilöiden kelpoisuutta koskevia tietoja, jotka he itse ovat hankintayksikölle toimittajarekisteriä varten toimittaneet. Toimittajarekisterissä voidaan käyttää erilaisia luokituksia. Luokitukselle tai toimittajarekisteriin hyväksymiselle asetetut ehdot eivät saa olla syrjiviä. Toimittajarekisterissä tehtävissä tarjouskilpailuissa voi olla eri vaiheita.

— — — — — — — — — — — — — — —

62 §

Hankintaa koskevat ilmoitukset

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi myös kausi-ilmoituksen tai suorahankintaa koskevan ilmoituksen 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

57 §

Toimittajarekisteri

Julkisten hankintojen tekemiseksi hankintayksiköllä voi olla toimittajarekisteri. Jos tarjouskilpailusta on ilmoitettu toimittajarekisterin käyttämistä koskevalla ilmoituksella, hankintayksikön on valittava tarjouskilpailuun osallistujat rajoitetulla menettelyllä, neuvottelumenettelyllä *tai kilpailullisella neuvottelumenettelyllä taikka innovaatiokumppanuudella* rekisteriin merkittyjen joukosta. Toimittajarekisterissä voi olla myös luonnollisten henkilöiden kelpoisuutta koskevia tietoja, jotka he itse ovat hankintayksikölle toimittajarekisteriä varten toimittaneet. Toimittajarekisterissä voidaan käyttää erilaisia luokituksia. Luokitukselle tai toimittajarekisteriin hyväksymiselle asetetut ehdot eivät saa olla syrjiviä. Toimittajarekisterissä tehtävissä tarjouskilpailuissa voi olla eri vaiheita.

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä toimittajarekisteriin kahden kuukauden kuluessa toimittajarekisteriä koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta.

Hankintayksikkö voi perustellusta syystä pidentää päätöksen antamista koskevaa aikaa enintään kuuteen kuukauteen. Tällöin hankintayksikön tulee antaa hakijalle selvitys pidemmästä päätöksentekoajasta sekä arvio päätöksen antoajankohdasta. Päätös on annettava tiedoksi viimeistään 15. päivänä päätöksen tekemisestä.

62 §

Hankintaa koskevat ilmoitukset

— — — — — — — — — — — — — — —

Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi myös kausi-ilmoituksen *1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta* tai suorahankintaa koskevan ilmoituksen 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki

Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle.

64 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Seuraavat 62 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen 63 §:ssä tarkoitettua vakiolomaketta:

— — — — — — — — — — — — — — —

7) 1–4 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus.

83 §

Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteet

Ehdotus

Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut *dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvien hankintojen tekemistä koskevat jälki-ilmoitukset voidaan kuitenkin vaihtoehtoisesti toimittaa julkaistavaksi yhteen koottuina neljännesvuosittain. Kootut jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.* Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle.

64 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Seuraavat 62 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti *internet-osoitteessa* www.hankintailmoitukset.fi käyttäen *niille* 63 §*:n 1 momentissa* tarkoitettu*ja* vakiolomak*keita*:

— — — — — — — — — — — — — — —

7) 1–4 ja 8 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus*;*
8) suunnittelukilpailuja koskeva ilmoitus;
9) toimittajarekisteriä koskeva ilmoitus.

83 §

Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteet

Voimassa oleva laki

Hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja. Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteiden on oltava toimittajien saatavilla. Neuvottelumenettelyssä hankintayksikön on tarvittaessa vähennettävä valittujen tarjoajien määrää etukäteen ilmoitettujen perusteiden mukaisesti.

— — — — — — — — — — — — — —

84 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:

— — — — — — — — — — — — — —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos tai 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö;

— — — — — — — — — — — — — —

86 §

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 84 §:ssä tarkoitettujen pakol-

Ehdotus

Hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja. Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteiden on oltava toimittajien saatavilla. *Rajoitetussa menettelyssä, neuvottelumenettelyssä, kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä sekä innovaatiokumppanuudessa* hankintayksikön on tarvittaessa vähennettävä valittujen tarjoajien määrää etukäteen ilmoitettujen perusteiden mukaisesti.

— — — — — — — — — — — — — —

84 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:

— — — — — — — — — — — — — —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö *tai 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö*;

— — — — — — — — — — — — — —

86 §

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 84 §:ssä tarkoitettujen pakol-

Voimassa oleva laki

listen poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote rikosrekisteristä taikka tarjoajan tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö tai tarjoaja ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

— — — — — — — — — — — — — —

107 §

Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1–3, 7, 12 ja 13 luvussa säädetään, lukuun ottamatta 22 §:n 1 momenttia sekä 115 ja 129 §:ää, käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 13 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyn kynnysarvon suuruisia, sovelletaan tämän luvun säännöksiä. Käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 71–73, 77, 79, 81–84, 89 ja 90 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

120 §

Odotusaika

Ehdotus

listen poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote taikka tarjoajan *tai tämän alihankkijan* tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja *tai tämän alihankkija* ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai *tarjoajan tai tämän alihankkijan* sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

— — — — — — — — — — — — — —

107 §

Käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1–3, 7, 12 ja 13 luvussa, lukuun ottamatta *14, 16 ja 17 §:ää, 22 §:n 1 momenttia* sekä 115 ja 129 §:ää *säädetään, sovelletaan sellaisiin* käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 13 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyn kynnysarvon suuruisia*, mitä tässä luvussa säädetään.* Käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 71–73, 77, 79, 81–84, 89 ja 90 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

120 §

Odotusaika

Voimassa oleva laki

Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi (odotusaika).

— — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi *(odotusaika). Jos odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintasopimuksen tehdä aikaisintaan ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.*

— — — — — — — — — — — — — —

Liite C

Lain 98 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5–79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut–80660000-8; 92000000-1 ja 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];

Liite C

Lain 98 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 – 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
.

———

3.

Laki

julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 47 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
47 §	47 §
Eräisiin rikoksiin syyllistyneiden ehdokkaiden ja tarjoajien sulkeminen tarjouskilpailusta	*Eräisiin rikoksiin syyllistyneiden ehdokkaiden ja tarjoajien sulkeminen tarjouskilpailusta*
Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta:	Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3) rikoslain 29 luvun 1 §:n mukainen veropetos *tai* 29 luvun 2 §:n mukainen törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n mukainen avustuspetos, 29 luvun 6 §:n mukainen törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n mukainen avustuksen väärinkäyttö;	3) rikoslain 29 luvun 1 §:n mukainen veropetos*,* 29 luvun 2 §:n mukainen törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n mukainen avustuspetos, 29 luvun 6 §:n mukainen törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n mukainen avustuksen väärinkäyttö *tai 29 luvun 7 a §:n mukainen törkeä avustuksen väärinkäyttö*;
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
.

———

4.

Laki

rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 b §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1399/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 b §

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 4 §:ssä, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 4 §:ssä, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 2 artiklassa sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 2 artiklassa tarkoitetut ehdokas ja tarjoaja saavat julkisen hankinnan hankintamenettelyä varten poissulkemisen edellytysten selvittämiseksi rikosrekisterin otteen sellaisesta yksityisestä henkilöstä, joka on ehdokkaan tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisessä yrityksessä tai yhteisössä. Otteen antaminen edellyttää henkilön suostumusta.

Otteeseen merkitään tiedot lainvoimaisesta päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:n nojalla veropetoksesta, 29 luvun 2 §:n nojalla törkeästä veropetoksesta, *29 luvun 4 a §:n nojalla työeläkevakuutusmaksupetoksesta, 29 luvun 4 b §:n nojalla törkeästä työeläkevakuutusmaksupetoksesta,* 29 luvun 5 §:n nojalla avustuspetoksesta, 29 luvun *6 §:n nojalla törkeästä avustuspetoksesta tai* 29 luvun 7 §:n nojalla avustuksen väärinkäytöstä;

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

6 b §

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 4 §:ssä, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 4 §:ssä, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 2 artiklassa sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 2 artiklassa tarkoitetut ehdokas ja tarjoaja *sekä näiden alihankkija* saavat julkisen hankinnan hankintamenettelyä varten poissulkemisen edellytysten selvittämiseksi rikosrekisterin otteen sellaisesta yksityisestä henkilöstä, joka on ehdokkaan, tarjoajan *tai näiden alihankkijan* hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisessä yrityksessä tai yhteisössä. Otteen antaminen edellyttää henkilön suostumusta.

Otteeseen merkitään tiedot lainvoimaisesta päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) rikoslain 29 luvun 1 §:n *mukainen* veropeto*s*, 29 luvun 2 §:n *mukainen* törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n *mukainen* avustuspetos, 29 luvun 6 §:n *mukainen* törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n *mukainen avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:n mukainen törkeä avustuksen väärinkäyttö;*

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

.

Voimassa oleva laki *Ehdotus*